УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ЧУДОТВОРНА БОЖА МАТИ, НАМ ДОПОМАГАЙ,
З МАТЕРИНСЬКОЇ ОПІКИ НАС НЕ ВИПУСКАЙ!

ЛИПЕНЬ–СЕРПЕНЬ
2014
№ 7-8 (258)

ЯК ДОБРЕ ВИХОВАТИ ДІТЕЙ
20 стор.

ГОШІВСЬКА БОГОРОДИЦЯ: СВІДЧЕННЯ ПРО ЛАСКИ
22 стор.

РОЗМОВА З О. ВОЛОДИМИРОМ ПАЛЧИНСЬКИМ
34 стор.

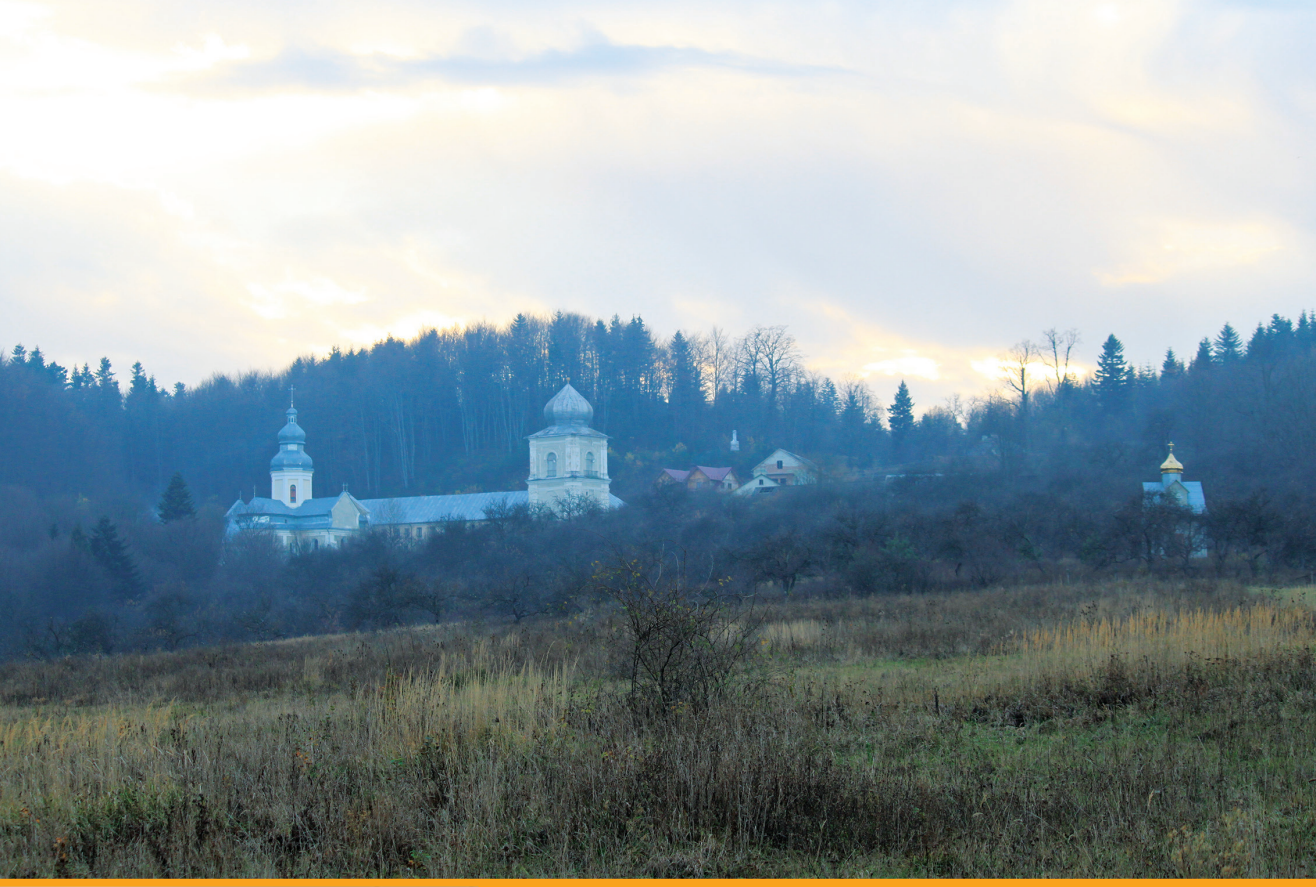

Отці Василіяни
щиро запрошують на

ВІДПУСТ ПЕРЕОБРАЖЕНЯ ГОСПОДНЬОГО

до м. Добромиля

18 серпня

18.00 Святкова Вечірня з Литією. Мирування.
19.00 Служба Божа

19 серпня

9.00 Служба Божа
10.00 Святкова Утреня. Освячення води
11.00 Урочиста Служба Божа. Виставлення мощей покровителя монастиря св. Онуфрія. Освячення овочів та ін.

Щиросердечно запрошуємо: прочан, гостей, мешканців міста та околиць взяти участь у торжестві

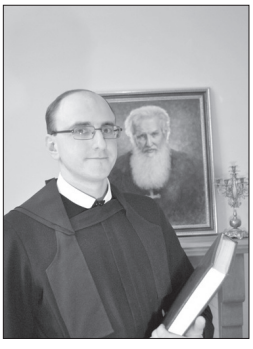

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

ВІЙНА ТА МИР

Слава Ісусу Христу!

Дорогі наші читачі! Внутрішній світ людини сповнений щоденною боротьбою між добром і злом. «Я бачу інший закон у моїх членах, який воює проти закону мого ума і підневолює мене законові гріха, що в моїх членах» (Рм. 7:23). Коли зло опановує людину, тоді вона стає деревом, нездатним приносити добрих плодів, лише лихі. Така поразка людини перед злом не залишається більше особистою поразкою. Зло ніколи не припиняє воювати. Воно росте в самій людині, так що потім поширюється назовні. Опанована злом людина завжди знайде достатньо причин для того, щоб воювати, відбирати, руйнувати. Однак єдина причина цієї війни у самій людині, яка дозволила злу заволодіти собою.

Ми, як ніколи, бачимо сьогодні в Україні, як зло запанувало над людськими серцями, які сіють ворожнечу, ранять і відбирають невинні життя. Сьогодні, як ніколи, ми зрозуміли справжню ціну миру, якого прагне кожен із нас. Миру найперше в нашім рідним краю, в наших родинах. Ніколи миру нам не бачити, якщо його не буде в наших серцях. Тому найперше треба зрозуміти, що наша боротьба не проти людей, не проти політичних систем чи ідей, не за землю чи за рідний дім. «Нам бо треба боротися не проти тіла й крови, а проти… духів злоби в піднебесних просторах» (Еф. 6:12). Ось проти кого наша боротьба – проти князя світу цього, який зводить людей і сіє розбрат між ними.

Господь вчить : «Як бажаєте, щоб вам чинили люди, чиніть їм і ви так само» (Лк. 6:31).

Приклад. *Одного разу миролюбні жителі Землі попросили одного могутнього чарівника припинити всі війни і кровопролиття на планеті.*

– Це просто, – сказав той. – Я знищу всю зброю на Землі, і більше ніхто не зможе воювати.

– Чудово! – вигукнули люди.

Помах чарівної палички – і справу зроблено. Днів зо три на планеті панував мир, поки більшість з тих, хто схильний повоювати, зрозумівши, що втратили свою зброю назавжди, змайстрували списи з дерев і відновили війни.

Коли ця сумна звістка дійшла до чарівника, він сказав:

– Не турбуйтеся. Я знищу всі дерева, і ці забіяки більше не зможуть воювати.

Згодом войовничі люди змайстрували пращі і почали метати один в одного каміння. Довелося знищити і камені. І тоді затривожилися люди:

– Пропали всі дерева, не стало металу і каменів. Як тепер жити, що їсти? Скоро люди помруть, навіть не воюючи. Ні, це не вирішення проблеми.

Чарівник розгубився:

– Навіть і не знаю, що тепер робити. Я б знищив все людство, але, на жаль, це поки не в моїй владі!

Миротворці впали у відчай, не знаючи, що робити. І тут до чарівника звернувся один розумний хлопчина.

– Я знаю, як тобі поступити. Нехай люди відчують, як інші сприймають їх вчинки. Якщо один заподіє біль іншому, нехай і він відчує такий самий біль, а якщо принесе комусь радість, то хай і сам відчує радість. Тоді напевно ніхто не стане завдавати болю іншому, тому що відразу ж сам відчує біль і буде змушений зупинитися.

Всі здивувалися такою думкою дитини, а чарівник точно втілив цю ідею в життя. Він повернув всі дерева, метали і каміння, і навіть зброю, яку люди незабаром переробили в знаряддя праці.

З цього дня ніхто на планеті не заподіював страждань сусідові, бо тоді і йому самому довелося б відчувати біль. Навпаки, люди заходилися допомагати один одному, тому що їм подобалося почуття радості, яке вони відчували при цьому. І зажили вони в гармонії і радості.

Люди воюють за зміни у світі. Проте, як би світ не змінився, миру ніколи не буде. Єдиний шлях до миру – мусять змінитися люди.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ с. 7

МУЧЕНИК МИРОН с. 8

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ с. 9

МУЧЕНИЦЯ СОФІЯ с. 10

РОЗДУМИ НАД СЛОВОМ БОЖИМ: БЛАЖЕНСТВА с. 11

ЧОЛОВІКОЛЮБЕЦЬ І ЙОГО ПРЕСВЯТЕ СЕРЦЕ с. 14

БЛАЖЕННІ ЧИСТІ СЕРЦЕМ… с. 17

СКРОМНІСТЬ: ЧЕСНОТА ЧИ ВАДА? с. 18

ДОБРЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ – ОБОВ'ЯЗОК БАТЬКІВ с. 20

ЧУДОТВОРНА ІКОНА БОЖОЇ МАТЕРІ В ГОШЕВІ с. 22

КОРОТКА ІСТОРІЯ ГОШІВСЬКОЇ ІКОНИ с. 24

ЦАРИЦЯ КАРПАТ – ГОШІВСЬКА БОГОРОДИЦЯ с. 25

БЛАГОДАТЬ ПРОЩІ с. 26

БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПІСТ І МОЛИТВА ЗА МИР ТА КРАЩЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ с. 28

У КРИМУ ЩЕ НЕ ОТРИМАЛИ ІНСТРУКЦІЇ З МОСКВИ ЩО РОБИТИ З УГКЦ с. 28

ВРУ ПРИЙНЯЛА ПОСТАНОВУ «ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ 150-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИТРОПОЛИТА УГКЦ АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО» с. 28

ВІД НОВОГО ПРОКУРОРА ЛЬВІВЩИНИ ВИМАГАЮТЬ РОЗІБРАТИСЯ З ДОГНАЛІТАМИ с. 29

ПАТРІАРХ ФІЛАРЕТ ОБІЦЯЄ «ТЕПЛИЙ» ПРИЙОМ ГЛАВІ РПЦ КИРИЛУ, ЯКЩО ТОЙ НАВАЖИТЬСЯ ПРИЇХАТИ ДО КИЄВА с. 29

СУДОВИЙ ВИРОК ДІЯЧЦІ «PRO-LIFE» («ЗА ЖИТТЯ») с. 29

ХІРОТОНІЯ ВЛАДИКИ ВАСИЛЯ (ТУЧАПЦЯ), ЧСВВ с. 30

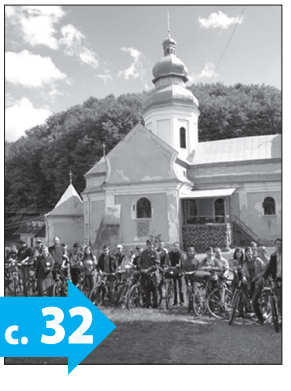
с. 32

с. 30

с. 22

ПАРОХІЯЛЬНИЙ СОБОРЧИК «ЖИВА ПАРАФІЯ – МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ» У ЦЕРКВІ СВ.АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО У ЛЬВОВІ с. 31

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ МОНАСТИР У М. ДОБРОМИЛІ с. 32

РОЗМОВА З ОТЦЕМ ВОЛОДИМИРОМ ПАЛЧИНСЬКИМ, ЧСВВ с. 34

З'ЇЗД АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ В ЧЕРВОНОГРАДІ (ПАРАФІЯ СВ. ЮРІЯ) с. 36

МОНАШІ ОБЛЕЧИНИ У КРЕХОВІ с. 37

ШЛЯХ ДО СВЯЩЕНСТВА с. 38

СКОРБОТНІ ЖНИВА с. 41

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ: НАСЛІДУЙМО СВЯТИХ! с. 46

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС с. 49

КРОСВОРД с. 50

с. 20

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Заступник Головного редактора
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
«Місіонар», вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: 255-38-15
e-mail: misionar@ukr.net
Наш сайт: www.misionar.info

Підписано до друку 28.06.2014 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2014

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

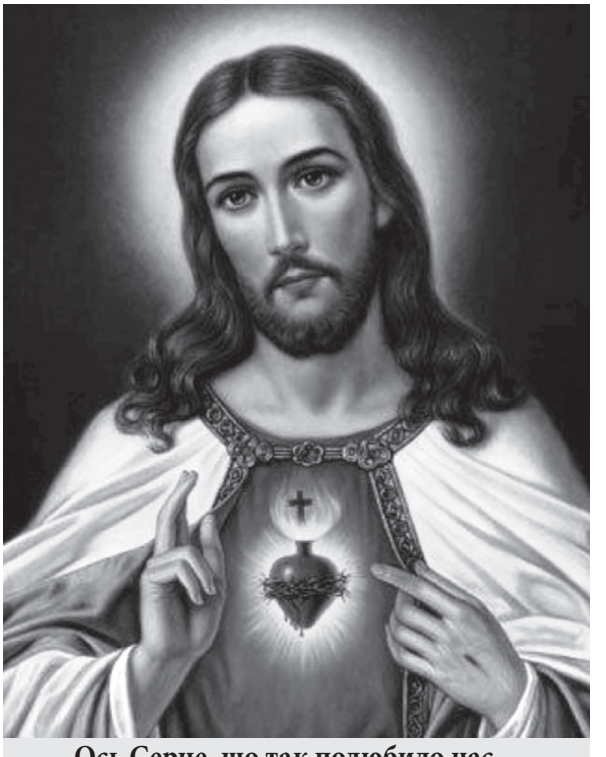

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на липень

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: **Щоб заняття спортом служило укріпленню братерства й розвитку людини.**

МІСІЙНИЙ: **Щоб Святий Дух підтримував діяльність мирян, які проголошують Євангеліє в бідних країнах.**

МІСЦЕВИЙ: **Щоб в Україні зростали, укріплялися та розвивалися християнські спільноти, зокрема парафіяльні.**

ПОКРОВИТЕЛЬ: **преподобний Давид Солунський, 9 липня**

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на серпень

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Загальний: Щоб біженці, які змушені покинути свої будинки внаслідок насильств, знайшли достойний прихисток і щоб їхні права були захищені.

До недавнього часу наші співвітчизники спостерігали за біженцями з екранів телевізорів чи дізнавалися із газет. Слово «війна» було давно забуте в Україні. Ніхто не сподівався, що схід нашої держави, який завжди був ніби аполітичний, тут враз повстане. Але все це насправді почалося за допомогою осіб, яких готували спеціально у РФ і яким тільки потрібна була мінімальна підтримка місцевого населення. І це спрацювало. Деякі наші брати і сестри з Донецька і Луганська дезінформовані кремлівською пропагандою і налякані «львівськими фашистами» пішли назустріч сепаратистам, найманцям і бандитам. Через деякий час вже не були раді... Але саме вони допомогли створити хаос в областях і саме вони відповідальні за життя військових, які полягли в боях і які здебільшого родом із Галичини. Помалу вже відкриваються очі у наших східняків, і вони хочуть вже миру і спокою, але двигун запущений, АТО невідомо скільки триватиме, а жителі які опинилися у місцях війни, змушені втікати, щоб зберегти життя хоч своїм дітям...

Охоплюючи історію останнього століття й початок теперішнього, на фоні подій в Україні, іноді важко повірити, що народжувалися такі люди, на совісті яких мільйони невинних жертв. А найбільше прикро те, що подібна історія повторюється: Гітлер, Сталін померли, а при кермі держав знову з'являються подібні глави, і це за волею народу, несвідомо – за гроші, чи за гречку...

Допомагаючи і даючи прихисток біженцям із східної України, просімо Всевишнього щоб допоміг ще більше згуртувати наших співвітчизників і щоб цей урок став стимулом любити свою Батьківщину й мати бажання її захищати, а не віддавати... ■

Місійний: Щоб християни в Океанії з радістю об'являли віру всім людям цієї частини світу.

Сукупність островів, розкиданих на безмежному просторі Тихого океану між континентами Азії, Австралії та Америки, утворює частину світу – Океанію. Сюди належать Меланезія, Мікронезія, Полінезія. Там існують різні вірування.

У релігіях Океанії існують елементи анімізму, мананізму (віра в ману) і політеїзму, який на деяких архіпелагах еволюціонував у монотеїзм. Деякі з богів оточені найбільшою повагою: Тангароа, Тане, Ронго і Ту. Першого з них особливо шанували в Центральній Полінезії. Він владарював у водах океану, був захисником рибалок і мореплавців, опікуном риб. Були часи, коли його шанували і як творця Всесвіту та роду людського.

Одним словом, ситуація непроста, і для Доброї Новини двері не так легко відчинити, зважаючи скільки місіонерів стали жертвами диких племен, намагаючись привернути їх до правдивого Бога. Поширювати Слово Боже в таких умовах – це подвиг, який Господь зарахує і спонукає відважних християн з радістю благовістити там, де ще є темрява безбожництва. ■

Місцевий: Щоб вірні України переповнювалися вдячністю Господу Богу за Його дари: рідну землю, українську мову та державну незалежність.

Розповідає одна давня легенда, що після затонення човна, тільки один чоловік із врятованих подякував за це Богові. Йому пощастило вчепитися за плаваючі кусники човна і врятуватися. Цей єдиний врятований заплив до маленького острова, що був поза шляхами мореплавців. Він знову подякував Богові за все. З трудом спромігся із залишків розбитого човна спорудити собі хатинку, щоб захистися від сонця, дощу, звірів та щоб захистити кілька речей, які мав. І, як завжди, подякував Богові. У наступних днях за кожний харч, який він знаходив, дякував Богові. Проте одного дня, повертаючись із пошуків їжі, він помітив, що його хатинка горить. Трагічно розчарований, обурився, кричав і плакав, бо найгірше здійснилося, казав він: «Я втратив усе! Мій Боже, чому Ти так повівся зі мною!» Стільки плакав, що втомився і заснув глибоким сном. Наступного дня раненько його пробудив звук корабля, який наближався.

– Ми приїхали тебе рятувати! – сказали йому моряки.

– Як ви довідались, що я є тут? – запитав він.

– Ми помітили знаки диму...

З цієї простої легенди робимо висновок, що, якщо будемо дякувати за все Богові, а не нарікати, то наше особисте життя і життя всієї держави буде завжди під покровом Всевишнього.

Бог завжди діє на нашу користь, навіть у хвилинах болю і терпінь. Якщо якогось дня наша єдина хатина буде у вогні, як схід України тепер, пам'ятаймо, що це може бути димовий знак, який стягне Божу ласку на нашу націю, змінить її, відкриє очі, зміцнить і врятує. ■

Покровитель:

мученик Мирон

День в календарі: 30 липня

Святий мученик Мирон був пресвітером в Ахаї (Греція), жив у III столітті. Постраждав у 250 році при імператорі Декії (249 – 251). Пресвітер був лагідним і милостивим до людей, але разом і мужнім у захисті своїх чад. Одного разу, у свято Різдва Христового, він здійснював Богослужіння. У храм увійшов місцевий правитель Антипатр з воїнами, щоб схопити тих, що моляться, і повести їх на муки. Бачачи це, святий Мирон почав гаряче заступатися за паству, викриваючи правителя в жорстокості.

Святий був відданий на катування. Його повісили і стругали тіло залізними гребенями. Потім пресвітера кинули в розжарену піч, але Господь зберіг мученика, у той час як 150 чоловік, що стояли поблизу, були обпалені вогнем, який вирвався з печі. Тоді правитель став примушувати мученика поклонитися ідолам. Отримавши від святого Мирона тверду відмову, Антипатр наказав різати ремені з його шкіри. Святий Мирон взяв один з ременів і кинув його в обличчя мучителя. Розлютившись, Антипатр велів стругати святого Мирона залізом по обдертому тілу, а потім віддав мученика на поживу звірам. Але звірі його не чіпали. Відчуваючи себе переможеним, Антипатр у безсилій люті покінчив самогубством. Святого Мирона відвели в м. Кизик, де йому відрубали голову мечем († 250). ■

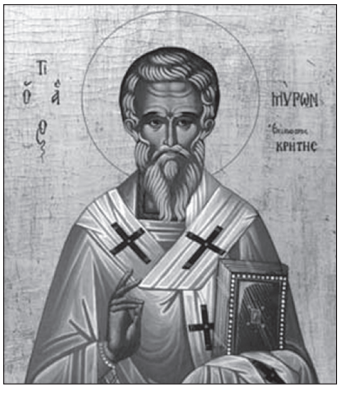

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на вересень

(З благословення Святішого Отця)

Загальний: Щоб людей з обмеженими можливостями огортали любов'ю і необхідною гідною допомогою.

Щоб якось допомогти і піднести на дусі людей з обмеженими можливостями, психологи дають такі поради:

Порада 1: Не треба себе жаліти. Жалість віднімає у вас сили і час, необхідні для інших справ, і не дає взамін нічого, окрім почуття власної неповноцінності і ущербності.

Порада 2: Любіть себе. Найближча і найрідніша людина для вас – це ви самі. Любіть в собі все: свою зовнішність, тіло, розум, почуття. Прокинувшись, подивіться у дзеркало, посміхніться собі, побажайте доброго ранку і гарного дня своєму відображенню.

Порада 3: Не замикайтеся в собі. Багато людей з обмеженими можливостями замикаються в собі, озлобляються на весь світ, вважають, що вони нікому не цікаві і не потрібні, що навколишні не розуміють їх і глузують з них.

Порада 4: Запитайте себе, як ставитися до своїх близьких?

Порада 5: Визначіть, чого ви хочете. Лихо багатьох людей у тому, що вони не знають, чого хочуть.

Порада 6: Ставте перед собою конкретні цілі.

Порада 7: Шукайте невикористані сили і можливості.

Поради легко давати, а перебувати у подібному стані – це драма без щасливого кінця... Хоча іноді саме такі люди перевершують фізично здорових людей у різних важких життєвих ситуаціях. Потрібно мати багато внутрішньої сили, віри в Бога, в небо, щоб могти радіти кожному дневі і щоб приносити рідним почуття радості від своєї присутності. А вони у свою чергу завжди це зауважать і не залишаться в боргу – огорнуть любов'ю і гідною допомогою. ■

Місійний: Щоб християни, натхнені Божим Словом, брали участь в служінні хворим і стражденним.

Ісус Христос сказав: "Ніхто більшої любови не має над ту, як хто свою душу поклав би за друзів своїх" (Ів. 15:13). Це не означає, що нам треба померти, щоб показати свою любов до наших друзів. Ми кладемо свою душу щоразу, коли ставимо потреби когось іншого вище від наших власних. Назавжди залишиться у нашій пам'яті Мати Тереза, яка стала символом служіння хворим і стражденним. Коли одного разу кореспондент, побачивши її працю з прокаженими і вмираючими, запитав, як вона так може: "Я б це і за мільйон не робив!" – монахиня відповіла: "І я б це за мільйон не робила"... Саме на таких людях стоїть справжнє християнство і будується Царство Боже на землі. Наше завдання – подивляти і змагати до того, щоб повертати собі образ і подобу Божу. ■

Місцевий: Щоб українське суспільство з великим розумінням ставилося до людей з особливими потребами, хворих та вмираючих.

Хвора людина відчуває, наскільки вона слабка і безпомічна без ближніх і без Бога. Усі хворі це відчувають: і віруючі в Бога, і невіруючі. Але віруюча людина це розуміє і приймає, а невіруюча – не розуміє і не приймає. Саме хвора і немічна людина найбільше потребує

друзів, Бога і найбільше їх шукає. І якщо друзі, рідні відволікаються часто-густо, то Господь завжди тримає людину за руку, відкривається їй, дає Себе пізнати і зрозуміти. Так є, що саме через терпіння, приниження, яке терпить хвора людина, вона пізнає Бога.

З Євангелія знаємо, що відповів розслаблений чоловік Христові: «Немаю нікого, пане, щоб мене спустив у купіль, коли зворушиться вода, бо коли я туди приходжу, інший передо мною сходить» (Ів. 5:7). Це звернення до здорових людей. Такі випадки непоодинокі. Таке часто відбувається і з нами. Ми не бачимо свого ближнього у його нагальній потребі. Це немов є приниженням нашого «я», втручанням в наші особисті справи. Забуваючи, що ми всі ходимо під Богом і Він є Дателем життя нашого.

А насправді, допомагаючи ближньому, ми наче заробляємо собі дивіденди на щасливе майбутнє життя, де Господь зараховує нам милосердя, яке ми підтвердили своїм життям і вчинками. Не будьмо байдужі до наших ближніх, виявляймо жест співчуття, підтримки, розради, чуйності до їхніх потреб. Якщо кожен українець і українка вкладуть свою лепту у побудову милосердного і людяного суспільства тоді буде менше смутку і менше покинутих дітей, менше самотніх дідусів і бабусь, які у вікнах виглядають своїх зайнятих дітей… ■

Покровителька:

мучениця Софія

День в календарі: 30 вересня

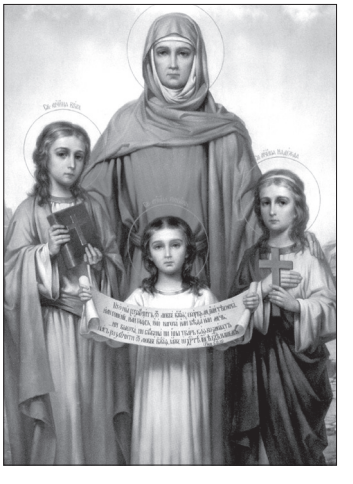

У II столітті за царювання імператора Адріана (117 – 138 рр.) в Римі жила благочестива вдова Софія (ім'я «Софія» означає «мудрість»). У неї були три дочки, які носили імена головних християнських чеснот: Віра, Надія і Любов. Будучи глибоко віруючою християнкою, Софія виховала дочок у любові до Бога, навчаючи не прив'язуватися до земних благ. Чутки про належність до християнства цього сімейства дійшли до імператора, і він побажав особисто побачити трьох сестер і матір, яка їх виховала. Всі четверо постали перед імператором і, не боячись, сповідали віру в Христа. Здивований сміливістю юних християнок, імператор відіслав їх до одного язичника, якому наказав переконати їх відректися від віри. Проте всі аргументи виявилися марними, і сестри-християнки не змінили своїх переконань. Тоді їх знову привели до імператора Адріана, і він почав наполегливо вимагати, щоб вони принесли жертву язичницьким богам. Але дівчатка з обуренням відкинули його наказ. Тоді розгніваний Адріан велів піддати дітей різним тортурам, після чого їх убили. Святу Софію не піддали тілесним мукам, але прирекли її на ще сильніші душевні муки від розлуки із закатованими дітьми. Мучениця, поховавши останки своїх дочок, два дні не відходила від їх могили. На третій день Господь послав їй тиху кончину і прийняв її багатостраждальну душу в небесні обителі. Свята Софія, зазнавши за Христа великих душевних мук, разом з дочками зарахована Церквою до лику святих. Постраждали вони в 137 році. Старшій, Вірі, тоді було 12 років, другій, Надії, – 10, а молодшій, Любові, – лише 9 років. Мощі святих мучениць з 777 року покояться в Ельзасі, в церкві Єшо. ■

Роздуми над Словом Божим: БЛАЖЕНСТВА

Побачивши ж народ, (Ісус) зійшов на гору. І коли він сів, підійшли до нього його учні, а він, відкривши уста, почав навчати їх: "Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне. Блаженні тихі, бо вони успадкують землю. Блаженні засмучені, бо будуть утішені. Блаженні голодні та спраглі справедливости, бо вони наситяться. Блаженні милосердні, бо вони зазнають милосердя. Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога. Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться. Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство Небесне. Блаженні ви, коли вас будуть зневажати, гонити та виговорювати всяке лихо на вас, обмовляючи мене ради. Радійте й веселіться, бо нагорода ваша велика на небі; так бо переслідували пророків, які були перед вами. Ви – сіль землі. Коли ж сіль звітріє, чим її солоною зробити? Ні на що не придатна більше, хіба – викинути її геть, щоб топтали люди. Ви - світло світу. Не може сховатись місто, що лежить на верху гори. І не запалюють світла та й не ставлять його під посудиною, лише на свічник, і воно світить усім у хаті. Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони, бачивши ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі (Мт. 5:1-16).

о. Йосафат ВОРОЦЯНКА, ЧСВВ

1. ЩАСЛИВІ

Немає на світі такої людини, яка не хотіла б бути щасливою. Кожна людина прагне щастя. Однак кожен розуміє його по-своєму. Людське щастя можемо охарактеризувати двома словами: МАТИ і БУТИ. Майже всі хотіли б жити вічно, ніколи не помирати, а також не хворіти; це належало б до БУТИ. А ще людина хоче МАТИ: багато грошей, автомобіль, кілька будинків, літак, високооплачувану працю, красиву дружину чи чоловіка, прекрасну сім'ю, квартиру у місті, заміський будинок і таке інше. Все згадане мало б сприяти щастю людини. Але хіба в цих речах справжнє щастя? І хто ж такі щасливі?

Святе Євангеліє розповідає нам про іншу категорію щасливих. У Святому Письмі слово «блаженні» означає «щасливі». Євангельськими щасливими є: вбогі духом, тихі, засмучені, голодні та спраглі справедливості, милосердні, чисті серцем, миротворці, переслідувані за правду, зневажені, ті, яких обмовляють, ненавидять. Цікаво, як можна бути щасливим, коли не зважають на твою думку і ти не маєш права висловити її, коли тебе постійно пригнічують, коли у суспільстві панує безправ'я, коли тебе переслідують та висміюють, хочуть убити, гово-

рять про тебе щось погане і неправдиве? А виявляється – можна. Якщо чинити добрі вчинки, то можна бути щасливим і навіть без багатств. Згідно з цим євангельським уривком, щасливими є ті, які живуть не так, як всі. Коли всі воюють, щасливі – шукають миру. Коли всі радіють злу, щасливі – засмучені. Коли всі жорстокі і твердосерді, щасливі – милосердні. Щасливі – ті, у серцях яких живе ЛЮБОВ.

Наша українська поетеса, Ліна Костенко у вірші «Псалом 1», у свій спосіб змальовує щасливих:

«Блажен той муж, воістину блажен,
котрий не був ні блазнем, ні вужем.
Котрий вовік ні в празники, ні в будні
не піде на збіговиська облудні.
І не схибнеться на дорогу зради,
і у лукавих не спита поради.
І не зміняє совість на харчі, –
душа його у Бога на плечі.

Бачимо, що щасливими є ті, які не плазують перед кимось задля власної вигоди. Щасливі ті, які не ходять на грішні зібрання, що суперечать Любові Бога і ближнього. Теж щасливі ті, що не зраджують, як і ті, що не шукають у лукавих підтримки. Врешті, щасливі ті, що не продають власну совість. Народна мудрість говорить: «Не в грошах щастя». Справді, коли поспілкуєшся із багатими людьми, яким, як кажуть в народі, хіба що «бракує печеного льоду», то відчувається, що і вони нещасливі. У матеріальних речах людина ніколи не буде чутися щасливою. Звичайно ж, буде якесь короткочасне задоволення; триватиме день, два, місяць, рік… Однак все проминає. Коли заспокояться емоції від миттєвих задоволень, людина знову чується ніби «нещасливою». Але тоді врешті приходить спокій.

Справжнє щастя полягає не у матеріальному. У вічній нагороді – справжнє щастя. Тому щасливими у собі є ті, що осягнуть Царство Небесне з вічною радістю та втіхою, за те, що зберегли у своїх серцях Любов, коли у світі панувала ненависть. Сам Господь їх пригорне, похвалить, їх величатимуть ангели і всі святі.

Любов – єдине вічне почуття. Все закінчується, все минає. Любов вічна. З любов'ю людина відходить у інший світ. Вчімося любити. Найкращою школою любові є «Гора Блаженств». Коли людина любить, тоді вона направду щаслива. Маємо любити Бога і людину, як також навчитися любити себе, не егоїстично а по-справжньому. Лише коли пройдемо цю школу любові, зрозуміємо справжнє щастя.

2. НАЙКРАЩІ ЛЮДИ СВОГО ЧАСУ

Саме так тлумачимо слова Ісуса Христа «Ви – сіль землі». Сіль відіграє важливу роль у життєдіяльності людини. В нашому народі навіть існує гарна традиція зустрічати гостей з хлібом та сіллю. Всі ми вживаємо її до їжі. Сіль має лікувальні властивості, існують навіть соляні шахти для лікування легеневих хвороб. Вона очищує. Теж є необхідною для збереження продуктів від зіпсуття.

Ісус називає своїх учнів «сіллю землі». Так виокремлює їх з-поміж інших. Вони покликані до того, щоб стати найкращими людьми свого часу і допомогти іншим дітям Божим пройти очищення від гріха. Праведні учні Христа – це звичайні люди свого часу, своєї історії, які не живуть згідно з гріховною логікою й менталітетом.

Подібно як сіль має властивості збереження, так і щасливі своїм життям, своєю присутністю мають впливати на світ, щоб оберігати його від загнивання. Мають показувати добрий приклад для наслідування. Батьки мають давати гарний приклад християнського життя для своїх дітей. Діти-християни мають теж бути прикладом для своїх однолітків. Якщо ми є сіллю, то люди, з якими спілкуємося, мають оздоровлюватися і тілесно, і духовно. Якщо ми є сіллю землі, все

наше служіння має бути посолене любов'ю і миром в ласці Святого Духа.

Бути сіллю землі не означає бути авторитетом. Ми вже зустрічалися із такими людьми, і, напевно, знаємо багатьох, які насправді такими не є. Слово «авторитет» в українській мові здебільшого асоціюється із криміналом. Проте воно дуже часто звучить у різних прошарках суспільства, включно з духовним. Всі хочуть бути дуже поважними, мати вплив на інших. Але це все дуже відносне. Для когось авторитетом може бути батько, мати, вчитель, священик, але з часом, подорослішавши, починаємо розуміти, що не такі вони вже й авторитетні. Тому бути сіллю землі означає не мати в собі зла, не нести злих намірів, але містити добро. Ісус Христос не був авторитетом, він був прикладом. Він теж не плекав ніяких авторитетів, лише слухав Небесного Отця.

Нам необхідно перевірити себе, чи ми дійсно є сіллю землі, чи «авторитетом». Чи маємо Божу ласку, щоб впливати на цей світ, на людей? Чи ми здатні принести хоч краплинку добра у суспільство?

3. СВІТЛО СВІТУ

Коли Господь називає нас «світлом світу», то цим хоче сказати, що ми маємо бути добрими. Це означає мати милосердя до слабкості інших людей і пам'ятати, що ми не є кращими від інших, навіть в їхніх ситуаціях ми були б, можливо, ще гірші. Однак хто ж такі злі і хто ж такі добрі люди? Чи ми до кінця усвідомлюємо собі, що означає бути добрим? Доброта – це не маска люб'язності, яку ми одягаємо на певний час, щоб сподобатися людям.

Коли говорити про злих, то це незадоволені люди, які позбавляються внутрішнього почуття неблагополуччя, зганяючи негативні почуття на інших. Злість говорить про почуття тривоги і незадоволення: ми боїмося, що інші побачать нашу вразливість. Людина потребує чутися захищеною, безпечною. В часі якоїсь небезпеки чи невдачі вона починає нервувати, а як наслідок – виливати злість на когось своїми емоціями.

На відмінну від злості, доброта – це спокій, це гармонія із Божим створінням. Добра людина може дозволити собі ризик «втратити обличчя», розуміючи що це її не зруйнує. Доброта – це здатність бути поряд з іншими, співпереживаючи з ними. Але для цього необхідно найперше примиритися з собою, полюбити себе, прийняти себе такими, якими ми є. Людина, яка справді любить і поважає себе, може любити ближнього. Правдива любов до себе дає можливість діяти правдивій любові до ближнього, як наслідок, людина по-справжньому любить Бога.

Сьогодні можемо побачити дуже багато проявів доброти. В наш час існують спільноти взаємодопомоги, де обмінюються, наприклад, дитячими речами або корисною інформацією чи літературою. Молоді люди домовляються через інтернет про те, щоб пустити до себе переночувати мандрівників або самим знайти нічліг у чужій країні. Доброта є в кожному з нас. Любов живе у кожному людському серці. Нам потрібно не соромитися любити. Відкинути почуття сорому у вияві любові до ближнього. Пам'ятаймо: хто любить свого ближнього, той любить Бога. ■

МОЛІМОСЯ:

«Святий Душе, Утішителю! Духу Любові і Милосердя. Духу Добра і Світлості. Дякуємо Тобі за те, що покликав нас до життя. Дякуємо Тобі за дари мудрості, розуму, ради, мужності, знання, побожності та страху Божого. Натхни наші серця любов'ю. Просвіти наше людське єство Собою. Схили нашу волю до внутрішньої переміни, щоб ми щоразу ставали кращими. Дай гідно зносити невигоди цього життя, щоб успадкувати Царство Небесне. Амінь».

ЧОЛОВІКОЛЮБЕЦЬ І ЙОГО ПРЕСВЯТЕ СЕРЦЕ

(Продовження. Поч. у №6/2014)

ЧАСТИНА ДРУГА
Східна й західна концепції Христа

Вальтер КЕРН

Хоч і Схід, і Захід почитають Божу любов, особливо об'явлену нам у Христі, Захід поступово навчився почитати Серце Христове як знак і символ Його любові до нас. Які, все ж, існують між Сходом і Заходом розбіжності в розумінні й сприйнятті Христа?

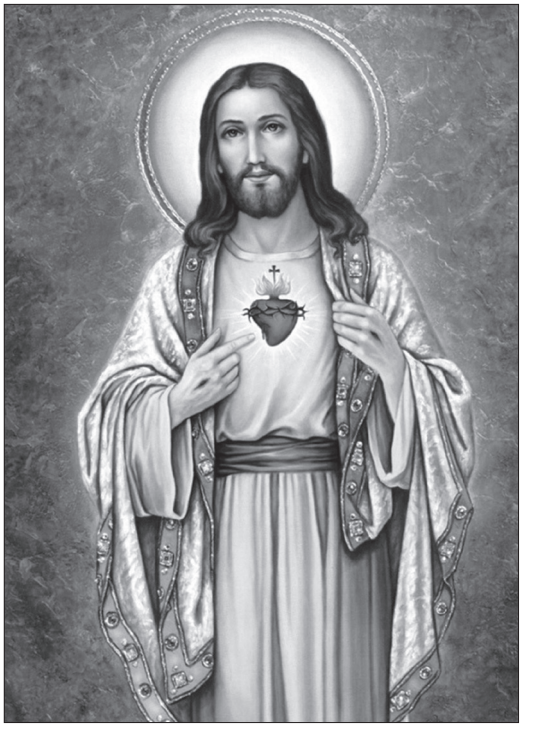

Східне почитання Христа

Східна рефлексія про Христа глибоко вкорінена в Писанні й Переданні. Улюблений спосіб сприйняття Його – крізь біблійну призму Преображення (Лк. 9:28 – 36). В цій події слава божества показана в людській природі Христа. Власне людська природа тут стає нагодою об'явлення Його божества і троїчності Бога. Цей великий момент в історії спасіння передбачає Христове воскресіння й обожествлення людини. Таке підкреслення обожествлення й прославлення людської природи Христа зовсім не заперечує визнання обох природ «Слова, яке стало Тілом». Цей наголос на остаточному тріумфі Христа знаходимо в літургійних текстах усіх східних господських празників. Дитя в яслах – це, насамперед, Господь усіх, Якому належить поклоніння; розп'яття на хресті – це остаточні кроки до перемоги над гріхом і злом; покладення Христа до гробу – відпочинок перед його тріумфом над смертю. Західне мистецтво з часом перейшло до реалізму в зображенні Христових страждань, щоб спонукати грішника до покаяння, скрухи серця й вдячності. Східне мистецтво вдається до стилізованого зображення тернового вінця як царської корони і багряниці як царської ризи, щоб виявити не лише жаль, скруху й вдячність, але й прославу.

Схід, отже, воліє бачити Христа в повноті його божества, прославленим переможцем, царем. Позаяк правдиво можемо пізнати Христа лише в Церкві через Святого Духа, на Сході Христа розглядають не просто як «історичного Ісуса», який жив колись і є взірцем для наслідування, а передовсім як Царя слави, Господа, Який бажає піднести нас вгору, обожествити через благодать Святого Духа. Безперечно, «кожен вчинок і слово Христа, Господа нашого, є взірцем» (Св. Василій; Ів. 13:15). Все ж, як нам наслідувати того, який пройшов шлях униз (кенозис), коли перед

нами дорога вгору, до обожествлення? Схід говорить про «наслідування Христа», а радше навіть «життя в Христі», що запевнює нам таїнственну дію Христа в нас через Святого Духа, коли співпрацюємо з благодаттю. Коли щиро намагається бути з Богом, зауважуємо, що Бог майже все в нас робить сам. Нам лишається хіба волати: «Господи, помилуй!».

Повніший східний образ Христа

Окрім зображення Христа як прославленого Царя, що править Вселенною, на знаній іконі «Вседержителя», слід додати деякі елементи для повнішого розуміння образу Христа в східному богопочитанні.

Приятель людей і Агнець Божий. Добре поєднує ці ідеї Марі-Жозеф Ле Гію: «Побожність, так зосереджена на Божій трансцендентності й живому почутті потреби Божого змилування явно знаходить свою точку рівноваги у баченні Христа, джерела побожності. У Церквах візантійської традиції Він водночас Пан слави, «Господь», «Вседержитель» і Приятель людини, який засвідчує любов у тому, що називається «умилінням». Він Слуга, про якого мовить Послання до Филип'ян, який, виявляючи любов, не здригається перед упокореннями. Такий аспект Христа наголошено в популярних молінних, що часто ґрунтуються на знаному уривку з Євангелія від Матея (11:28 – 30): «*Прийдіть до мене всі втомлені й обтяжені, і я облегшу вас. Візьміть ярмо моє на себе й навчіться від мене, бо я лагідний і сумирний серцем, тож знайдете полегшу душам вашим. Ярмо бо моє любе й тягар мій легкий*»»[1]. Православний письменник Сергій Булгаков показує Агнця Божого, лагідного й смиренного, який впокорив себе, прийнявши людську природу, щоб відкупити всіх людей, як образ, який «увійшов усередину й полонив душу православного люду»[2]

Якщо східна побожність наголошує на божественному в тайні Богочоловіка, то латинська базується на людськості Христа-Бога. Скажімо, в Різдві латинське богопочитання концентрується на народженому Дитятку, синові Марії, підходить до Його божества через людську природу. Натомість Схід підкреслює божественність Божого Сина, який став людиною, й схиляється в поклонінні перед великою милістю Предвічного Сина Божого. Проте і ніжна безпосередність Заходу, й трепетне поклоніння Сходу натхнені тим самим животворним вседовершуючим Духом. В підсумку вони дають поєднання побожного остраху й поклоніння з покірними, дитячими почуттями. Ні Схід, ні Захід не виключають з Особи Слова ані божественної, ані людської природи. Лише різниця в наголошенні призводить до певних нюансів, між якими й термінологічний: «Чоловіколюбець» і «Пресвяте Серце Ісуса».

Західна побожність наголошує на людській природі Христа

Західне (латинське) богопочитання Христа, натхнене тим самим життєдайним і всезвершуючим Духом, підходить до божества Христа через Його людськість. Наше дослідження зосередимо, природно, на набожестві до Його Пресвятого Серця. Перед тим, як подати коротку історію розвитку цього набожества, починаючи з проколеного боку Христа на Голготі й Отців Церкви (ранньохристиянських письменників, чию святість і правовірність визнала Церква), подамо короткий підсумок богослов'я Пресвятого Серця.

[1] Le Guillou, Marie Joseph. The Spirit of Orthodox. – New York: Hawthorn Books, 1962/ – pp. 81 – 82.

[2] Bulgakov Sergius. The Orthodox Church. – Dobbs Ferry, NY: American Rewiew of Eastern Orthodoxy Press, 1935. – p. 174.

Короткий виклад богослов'я Пресвятого Серця

Почитання Серця Воскреслого Спасителя є передовсім нашою відповіддю у взаєминах з Особою Слова, особливо з огляду на саме таке розуміння Христа: Він є люблячою Особою, всещедрим, всевибачливим, повним милості. Оскільки любов і Серце Христа називаємо об'єктами цього набожества, одне й друге маємо розуміти невіддільно від Особи Богочоловіка. Воно не є й не може бути культом частини Христа, але пов'язане з Особою Христа в аспекті Його Серця, з Особою і її Серцем, з Особою з точки зору її Серця, з Особою через символ її Серця. Графічне зображення Його фізичного Серця є символом, підсумком вираження всієї Його любові, запрошенням відповісти любов'ю на любов. Набоженство до Христового Серця є, отже, не самими молитвами чи богослужіннями, а радше молитовним шляхом цілковитої посвяти Особі Христа і тому, чим сповнене Його Серце. Взявши до уваги такі думки, підемо шляхом Писання і Святих Отців.

Коротка історія набожества до Пресвятого Серця

Багато вірних як Східного, так і Західного обряду вважають, що почитання Пресвятого Серця бере початок з XVII століття з об'явлень Св. Марії Маргареті Алякок. Це надто поверховий погляд, оскільки існує пряма лінія його розвитку від пробитого на Голготі Христового боку до почитання терпінь і смерті Христа через набожество до П'яти Ран в Середньовіччі і особливої набожності до центральної рани, Серця, починаючи з XII століття.

Варто зазначити, що вже з 1200 до 1400 року ченці, священики, містики часто розважали над темою любові у Святому Письмі, особливо над інтерпретаціями Отців Церкви. Улюбленою була «Пісня Пісень», часто роздумували над проколеним боком Христа. Поступово ці побожні душі відкрили свій шлях до Серця через проколений бік і знайшли в ньому місце благодаті й сили, розради й потіхи. Такі містики, як св. Лютгарда з Тронду (+1246), св. Гертруда Велика (+1302), Мехтильда з Магдебурга (+1282/1294) і Мехтильда з Гакерборну (+1298) навіть мали об'явлення Христа, в яких Він відкривав їм своє Серце.

В час реформації та Контрреформації використання Серця як знаку й символу Христової любові дедалі зростало. Християни Заходу справді пов'язували цей природний символ любові з Христом і невдовзі почали відображати його графічно у мистецтві. В ранній Церкві християнам, щоб показати любов Христа, вистачало зображення Доброго Пастиря, Який шукає заблуканих братів і сестер. Пізніше впродовж кількох століть використовували ікону візантійського «Пантократора» («Вседержителя»). В часи готики вживали ікони Розп'яття із зображенням крові й води (біблійний і патристичний знак), що випливають з проколеного боку Христа. Присутній ангел чи святий тримає келих, щоб зібрати ці «благословення» з Христового боку. Лише в XV столітті часто знаходимо в мистецтві приклади Серця Христового як видимого символу. В XVI – XVII століттях Серце вже відкрито зображене в грудях Христа. Оскільки на Заході було багато способів почитання Христа в людській природі, поклоніння Особі Христа під оглядом Його Серця стало всеохопним спогляданням таїнства Воплоченого Слова й Божої Любові до нас. Зауважмо, що жодного разу тут не згадуємо чудесних об'явлень Христа св. Маргареті Марії Алякок (1673 – 1675). Набоженство до Христового Серця, отже, треба розглядати на біблійній, патристичній, богословській основі хронологічно ще перед цими подіями[3]. ■

[3] Kern, Walter. Updated Devotion to the Sacred Heart. – Canfield, OH: Alba Books, 1975. – pp. 16 – 22 and 55 – 91.

БЛАЖЕННІ ЧИСТІ СЕРЦЕМ...
(продовження)

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

Що ще допомагає зберігати чистоту? Очевидно, що молитва. Та з усіх молитов найкориснішою є молитва до Матері Божої. Чому? Бо вона є Мати чистоти. Вона готова була відмовитись від богоматеринства, якби мусіла зректися дівицтва. Коли ж Божий посланець запевнив збереження дівицтва, що станеться силою Святого Духа, Марія погодилась стати Матір'ю Христа.

Божа Мати помагає також повернути втрачену чистоту серця. «Одному розбещеному юнакові, – розповідає проповідник Сенері, – священик повелів під час сповіді щоденно вранці відмовляти три рази «Богородице Діво» для звеличення чистоти Матері Божої. І це помогло. Через декілька років цей юнак радісно повідомив священика, що своєму наверненню завдячує лише тій молитві».

А ще що допоможе зберегти чистоту? Роздумування над релігійними правдами. Чому? Бо воно відволікає нас від потягу до тілесних задоволень. «*Духом ходіте, і тіла пожадливостей не будете чинити*», – напоминає галатів св. Павло (Гал. 5:16). І це правда, бо коли відчуємо радість у єднанні з Богом, то все інше втратить для нас будь-яку вартість. Цю думку обстоює і св. Альберт: «Хто дістав задоволення від духовних почуттів, тому огидні будь-які тілесні насолоди».

Особливе задоволення дає читання Святого Письма. І не тільки задоволення, але правдиву душевну користь. Недаремно каже св. Єронім: «*Полюбивши Святе Письмо, не любитимеш злих пристрастей тіла*».

Отже, роздумування над правдами нашої віри має силу втримати чистоту непорушеною. «*Зокрема, той, – продовжує св. Єронім, – хто зрозуміє й усвідомить, що Бог всевидющий і всюдиприсутній, ніколи не вчинить такого, що б не подобалося Богові». Про це пам'ятав єгипетський Йосиф, коли жінка Потіфара намовляла його до гріха.*

І нам не слід забувати, що перед Богом неможливо сховатися. Тому напоминає св. Амвросій: «*Не надійся на те, що твої гріхи залишаться непоміченими, бо Бог всюдиприсутній, ніщо не зостанеться поза його увагою*».

А ще думка про смерть, як також про суд Божий і пекло, є могутньою силою, щоб втримати нас у ласці Божій, а отже – в чистоті. Про це говорить мудрий Сирах: «*У всіх ділах твоїх пам'ятай про твою кончину – повіки не згрішиш*» (Сир. 7: 36).

І це дійсно так. Коли в нас займається вогонь нечистоти, то його може згасити думка про вічний вогонь. Тому каже св. Іван Золотоустий: «*Де Божа боязнь, там і чистота; а де відсутня Божа боязнь, – даремно там шукати чистоту*»… ■

10 кращих висловів святого Івана Павла II

- *Віра і розум як два крила людського духу, що підносять до істини».*
- *Не бійтеся. Не вдовольняйтесь посередністю. Виплиньте на глибину і закиньте свій невід».*
- *Я благаю вас! Ніколи, ніколи не втрачайте надії, не майте сумнівів, ніколи не втомлюйтеся і ніколи не сумуйте. Не бійтеся».*
- *Згідно з Законом слід розглядати людину як об'єкт любові, а не як об'єкт для використання».*
- *Як функціонує сім'я, так функціонує народ і так функціонує весь світ, у якому ми живемо».*
- *Найгірша в'язниця – бути закритим серцем».*
- *Не впадайте у відчай. Ми люди Пасхи, що взивають: «Алилуя!»».*
- *Повага до людської гідності кожної жінки є обов'язком кожного чоловіка».*
- *Якщо Він просить у вас велику частку, то це тому, що Він знає, що ви можете багато дати».*
- *Любов між чоловіком і жінкою є неможливою без жертв і самозречення».*

СКРОМНІСТЬ: ЧЕСНОТА ЧИ ВАДА?

Таїса ГОРБУНОВА

«Скромність прикрашає людину», – кажуть в народі. Але в тому ж таки народі кажуть, що нахабність – друге щастя. У наш час скромних людей мало. «Часи змінилися, – скажете ви, – із скромністю нічого не можна досягнути, та й бути білою вороною не хочеться». Але ж скромні люди є. Невже вони зовсім не такі, як всі? Нічого не досягли? Як до них ставляться? Чим є скромність у наш час: вадою чи чеснотою? На ці питання я дістала відповіді, поспілкувавшись з різними за віком, статтю та професією людьми. Деякі з них – цілком успішні люди. Вони зізналися, що є скромними, але іноді доводиться грати за правилами цього світу. При цьому вони залишаються собою, і не можна сказати, що через свою скромність нічого не досягли. Іноді питання ставали для опитуваних зовсім несподіваними, адже над цим ніколи не задумувалися. Тому відповісти, чим для них є скромність, змогли не всі. Але для більшості скромність – це коли людина є сама собою, не хвалиться. Це риса характеру, яка є ознакою чистоти душі. Таких людей в наш час дуже мало. Тому майже всі їх поважають. За Арістотелем, скромність – десь посередині між безсоромністю і сором'язливістю. Поміркувавши над тим, вадою чи чеснотою є скромність, люди відповіли, але думки їхні розійшлися. Для одних скромність – це однозначно чеснота. Для інших – вада. Але багато з них зійшлися на тому, що не потрібно бути занадто скромним. Щоб було можливо краще зрозуміти їхні думки, я наведу кілька найбільш яскравих цитат із проведенного опитування. Отже, деякі кажуть, що «скромність – чеснота, якою треба вміти користуватися». Якщо «скромність не плутати зі страхом, лякливістю та нерішучістю – тоді це чеснота». «Скромність – це чеснота, але не та, яка допомагає зараз у житті. Якщо хочеш розвивати в собі моральність, потрібно бути скромним, якщо матеріальне – скромність треба придушувати». І насамкінець наведу думку, яка є центральною у майже всіх відповідях: «Скромність – скоріше чеснота, ніж вада. Але іноді саме вона заважає досягнути бажаного, зважаючи на світ, в якому ми

живемо. У людині все повинно поєднуватися. Трішки скромності, трішки впертості та впевненості».

Отже, кожен з нас розуміє скромність по-своєму. У наш час вона асоціюється з нерішучістю, лякливістю. Але що ж воно таке – скромність, про яку ми стільки говоримо? Ми вже знаємо, що про неї казав Арістотель, дізналися про те, як її розуміють перехожі. А от християни звертаються ще й до Біблії як до джерела істинного розуміння. «*Страх Господній – навчання премудрості, а перед славою – скромність іде*», – написано у Притчах Соломона (15:33). Тож цар Соломон зауважив у свій час, що скромність є передумовою слави. Іншими словами, людина, яка має істинну славу, а не просто удавану повагу від улесливих людей, обов'язково є скромною. А ось ще одне місце з Притч: «*Перед загибеллю серце людини високо несеться, перед славою ж – скромність*» (Пр. 18:12). Як бачимо, протилежною до скромності рисою є зарозумілість та гордість. Людина, яка намагається себе підносити, колись зазнає падіння, а от та, яка знає собі ціну, постане на п'єдесталі слави. Якщо згадати думки наших сучасників, то, як ми вже знаємо, для більшості скромною є людина, яка ніколи не хвалиться тим, що і як робить. Тобто не кричить на кожному кроці, що зробила якусь справу, і не чекає похвали. Про це ж йдеться і в цитаті з Біблії.

Добре, скажете ви, якщо скромність – це так чудово, як говорить Слово Боже, то як бути скромним у наш час? Як зробити кар'єру, стати успішним? Адже, як всім здається, досягнути цілей може тільки той, хто є рішучим, небоязким... Чи справді скромність заважає у досягненні цілей? Невже успішні люди не були скромними? А нескромні обов'язково стають успішними? Такі питання хоч раз у житті виникають у людей, особливо у молоді.

Як сказав мені один молодий, доволі успішний журналіст, він є скромним. Але, не зважаючи на це досягає поставлених цілей. Адже скромність – це не лякливість, нерішучість. Не треба ці поняття плутати. Можна бути скромним та рішучим одночасно.

Напевно, всім знайома фраза: «*Світ ловив мене, та не спіймав*», яка належить відомому філософу Григорію Сковороді. Про цього мислителя багато говорять, його твори вивчають студенти. Чи можна сказати, що він був успішним? Авжеж. Він став відомим завдяки своїй діяльності. Відомо, що Сковорода багато мандрував. Яким же він був? У контексті наших роздумів нас цікавить, чи був він скромною людиною... Біограф Ковалинський писав: «*Уставав дуже рано, їв раз на день, без м'яса і риби, був завжди веселий, сильний, рухливий, з усього задоволений, до всіх добрий, усім готовий послужити. Поважав і любив добрих людей без різниці їх стану, навідувався до хворих, розважав сумних, ділився останнім з тим, хто нічого не мав*» («*Житіє Сковороди*»). Сковорода став настільки відомим, що про нього дізналася цариця Катерина ІІ, яка запросила його переселитись в Петербург. На що філософ сказав посланцеві: ***«Скажіть цариці, що я не покину України – мені дудка й вівця дорожчі царського вінця».*** Погоджуєтесь, що це прояв скромності? Як же він, бувши скромним, став відомим? Мабуть, своєю працею та наполегливістю, а також простотою серця. Отже, скромність не є нерішучістю. Вона не заважає у досягненні цілей. Адже ми маємо приклади скромних успішних людей. І хай вони не відомі на увесь світ, чи країну, але вони є.

Переважно всі поважають скромних людей. Адже вони є вихованими, стриманими. Можливо, вони не такі, якими хтось хоче їх бачити, але їх поважають. Пам'ятай, що багато скромних людей є успішними. Їх поважають, цінують і люблять. До того ж у них високі моральні цінності.

Тож подумай, чим саме для тебе є скромність: чеснотою чи вадою? ■

ДОБРЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ – ОБОВ'ЯЗОК БАТЬКІВ

1. Вчіть дітей в Ім'я Боже. Глибше, ніж яканебудь інша наука, закарбовуються в пам'ять та серце дитини слова побожного батька і богобоязливої матері. Через це Апостол каже до родичів: *«Батьки! Виховуйте дітей ваших в науці та карності Господній»* (Ефес. 4:4).

2. Вчіть їх за допомогою природи. Ти, батьку, йдеш з дитиною лугом, полем або лісом. Дитина зриває квіти і розглядає все з цікавістю довкола. Скажи їй, що всю цю красу створив Отець Небесний. Скажи їй, що за все це треба Богові дякувати і Бога любити. Таким чином ти станеш першим учителем релігії.

3. Вчіть їх з допомогою християнських образів. Йдеш з дитиною попри хрест – розкажи їй дещо про Божественного Спасителя і про його страсті. Навіть у власному домі, маючи образи, можеш, пояснюючи дитині значення кожного образу, навчити її не однієї правди нашої святої віри.

4. Поясніюйте їм церковний рік. Розповідайте, наприклад, дітям в час Різдвяних свят про народження Ісуса, в час свят Йорданських – про хрещення Ісуса в ріці Йордані, в час Великого Посту – про муки Христові, на Великдень – про славне Воскресіння нашого Спасителя тощо. Навчіть їх також високо цінувати святі речі. Не забувайте час від часу придбати

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ БОЖИХ на виховання дітей.

1. Виховуйте дітей в дусі святої віри. *Нехай діти ніколи не опускають ранішньої або вечірньої молитви. Навчіть їх правильно вести себе в Божому храмі. Припильнуйте, щоб не занедбували науки катехизму. Привчайте їх до того, щоб в неділю та свята читали вдома якусь релігійну книжку.*

2. Не дозволяйте дітям божитися або вимовляти ім'я Боже чи святих без почесті. *А карайте дітей за те, що вони вимовили якийсь прокляття.*

3. Ведіть дітей в день святочний на Службу Божу. *Не дозволяйте дітям в цей день важко працювати, але й самі стережіться, аби не провести цей день негідно, щоб не дати дітям сміливості подібно зневажати святковий день.*

4. Живіть так, щоб діти мусіли вас шанувати, любити і слухати. *Шанування здобувайте собі поведінкою без закиду, любов – пожертвою для добра дитини, а послух розумними наказами.*

5. Не допускайте ніколи ворожнечі вдома. *Схиляйте дітей до взаємної поступливості і служіння. Вчіть їх берегти здоров'я. Застерігайте їх від схильності до напитків і куріння тютюну. Не дозволяйте їм збиткуватися над звірятами. Споглядаючи на слуг, нехай діти вчаться чемності, а споглядаючи на недужих і калік – милосердності. І самі стережіться всього, що могло би дітей зіпсувати, і оберігайте від зіпсуття через приклад чужих людей.*

6. Чувайте над невинністю дітей. *Не дозволяйте їм на найменшу нескромність в поведінці. Нагадуйте їм всюди про присутність Бога. Оберігайте їх від злого товариства і книжок. Уважайте, щоб не попали в тайні гріхи, що руйнують і душу, і тіло. Строго карайте за найменшу провину в цих речах.*

7. Виховуйте в дітей почуття справедливості. *Карайте за найменше присвоєння чужих речей. Не дозволяйте дітям робити шкоду в чужому саду, чи полі. Якщо продавець помилився, негайно відішліть дитину, щоб віддала те, що він видав через помилку.*

8. Карайте дітей за неправду, але карайте без гніву і без пристрасті. *Не дозволяйте дітям говорити про когось зле. Ніколи не послуговуйтеся дітьми у вивідуванні чогось або підслуховуванні в чужій хаті.*

9. Навчіть дітей коротких взивань до Бога, *або коротких молитов і кажіть їм, щоб ці взивання до Бога чи молитви частіше повторювали як під час роботи, так і в час відпочинку, а це вбереже їх від злих думок.*

10. Виховуйте дітей так, щоб їх привчати до ощадливості й невибагливості *в одязі та їжі, але щоб були завжди задоволені тим, що мають.*

собі якусь побожну книжку, щоб з неї і самим користати і дещо переказати дітям.

5. Завжди і у всьому звертайте думку дітей до Бога. Якщо хтось вдома занедужав, то скажіть до дітей: «Моліться, діти, до Бога, а Бог поверне хворому здоров'я». Коли хворий одужав, нагадайте дітям, щоби подякували Богові за цю ласку. Записуєте дітей до школи, нагадайте їм, щоби просили Бога допомоги в науці. Коли діти виросли і мають вирішити, який стан вибрати, скажіть їм, щоб гаряче просили Бога про світло і поміч у такій важливій справі. Особливо припильнуйте, щоб діти добре приготувалися до першої Сповіді і першого Святого Причастя.

Наказуйте дітям в ім'я Боже. Скажіть їм: «Діти, ви мусите слухати батьків, бо така є воля Божа». Таким чином виховаєте совісних людей.

«Уважайте, щоб ви не погордили одним з цих малих: бо кажу вам, що ангели їх на небесах завжди бачать обличчя Отця мого небесного» (Мт. 18:10).

Пересторога:

– Батько і мати мають бути однієї думки, коли йдеться про повчання або покарання дитини. Різниця в поступках батька і матері впливає на дитину дуже шкідливо.

– Чим є град для засіяного лану пшениці, тим є поганий приклад батьків для душі дитини. Коли батьки подають для дітей поганий приклад, вони вже не можуть бути пастирями дітей, є їх губителями. До таких батьків в повній мірі звернені слова Божественного Спасителя: «*Хто згіршить одного з тих малих… краще би йому було, щоб повісити йому на шию камінь і втопити в глибині морській*» (Мат. 18:6).

6. Шукайте загубленої овечки. Якщо дитина відійшла від шляху праведного, то докладіть максимум зусиль, щоби заблукану дитину навернути на шлях чесноти.

І ще пам'ятайте, що любов батька, а ще більше любов матері можуть дуже багато!

Один молодий чоловік пішов у світ навчатися і там потрапив до сумнівного товариства, втратив віру, а після цього, що зазвичай за таким йде, жив грішно і зруйнував здоров'я. Він знав, що немає виходу, і ніякий лікар не набрав би відваги сказати, що він одужає. Однак попри все, хоча був уже над краєм гробу і пекла, не хотів навіть чути ні про сповідь, ні про покуту. Та все-таки він навернувся. Йому випадково потрапив до рук образочок, який небіжка мати дала йому в день першого Святого Причастя. На образку він вичитав сердечні слова матері, якими заклинала його, щоб ніколи не забув Ісуса, Якого прийняв у Святому Причасті. Слова матері зворушили нещасного до сліз. Він зажадав священика, щиро та із жалем висповідався і помер смертю праведного каянника.

Мати! Коли ти це читаєш, може, якраз гірко плачеш? Може, і твій син або дочка знаходяться на злій дорозі. Не трать надії! Згадай собі святу Моніку! Вона шістнадцять років молилася за навернення свого грішного сина Августина! І син не лише навернувся, але й став ще великим Святим.

Важкі життєві обставини, серед яких може опинитися ваша дитина, дуже часто руйнують те, що добре прищепили їй родичі. Такими обставинами є: товариство зіпсутих людей, навчання або служба далеко від домівки, мандрівка чужим краєм, нещасне подружжя, бідність тощо. Але добре християнське виховання, яке дитина винесла з дому, не пропадає марно; враження з дитячих літ воскресають і хоча б частково стають обороною проти зла. ■

ЧУДОТВОРНА ІКОНА БОЖОЇ МАТЕРІ В ГОШЕВІ

Хто хоча б раз мандрував через Гошів, що на Прикарпатті, неодмінно зауважив величавий храм та монастир Отців Василіян на верхівці гори, яку називають Ясною.

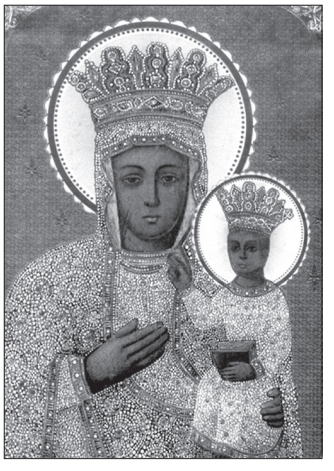

Історія монастиря нараховує вже понад 500 років, а прочанські стежки, що ведуть на Ясну Гору, стають дедалі велелюднішими. В монастирському храмі на паломників очікує Небесна Мати, що засяяла славою у чудотворній іконі.

Багато людей розповідають, що завітали сюди з простої цікавості, але саме тут їхніх сердець доторкнулося щось неземне, щось таке, що заставило їх щиро вірити і змінити своє життя.

Інші тут протягом тривалого часу просять допомоги і захисту у Матері Божої, бо вірять, що їхні молитви неодмінно будуть вислухані.

Ми не можемо знати всіх прохань тих, хто приходить на Ясну Гору, але знаємо і віримо, що Пречиста Діва Марія для кожного стає Заступницею, Помічницею і надійним Покровом на дорозі до вічного життя. ■

о. Дам'ян Кастран, ЧСВВ,
Ігумен Свято-Преображенської обителі,
що на Ясній Горі в Гошеві

СВІДЧЕННЯ ПРО ОТРИМАНІ БОЖІ ЛАСКИ
через посередництво Божої Матері Гошівської

■ СВІДЧЕННЯ ОНИЧ ПЕЛАГІЇ ІВАНІВНИ, мешканки смт. Славського Львівської області

Близько 3-4 роки тому (2005-2006 р. Б.) я стала очевидицею події, що відбулася в монастирській церкві на Ясній Горі.

Одна мати привезла на інвалідному візочку хворого сина. Вона лягла хрестом і так молилася всю Божественну Літургію. Коли закінчилася Літургія, син сам встав з візочка, підійшов до мами і сказав: «Мамо, ходімо додому».

Радості матері не було меж – вона обіймала й цілувала сина.

І так обоє, вдячні і щасливі, пішли додому.

Опрацьовано на основі аудіозапису, здійсненого 12 травня 2009 р. Б.

■ СВІДЧЕННЯ ОДНІЄЇ МАМИ

Наш син – прекрасна, добра, щира, чуйна дитина. Він добре навчався і здобув два дипломи, одружився, став батьком двох дітей. Через якийсь час виїхав за кордон на заробітки і поступово перервав спілкування як із сім'єю, так і з рідними. Всі наші зусилля налагодити з ним будь-який зв'язок не давали ніяких результатів.

Тоді я постановила щодня ходити на Ясну Гору молитися, приступати до Святої Таїни Покаяння та приймати Святе Причастя. І все це жертвувати за повернення мого любого сина.

Вдома ми разом з чоловіком молилися вервички, відбували дев'ятниці до святих і молебні протягом травня та червня тощо.

Так минуло 10 років.

І що ви думаєте? Рік тому, коли поверталася від рідних, вже недалеко від дому привіталася з якимось чоловіком і не впізнала, що це мій син. А він до мене каже: «Мамо, хіба Ви мене не впізнаєте? Та це ж я, Ваш син, повернувся».

А я з радості аж закричала, він почав мене заспокоювати.

Ми всі тепер молимося і дякуємо Богові, Матері Божій, всім святим за ласки, які отримала наша родина. Віримо, що Господь нас ніколи не залишить.

І всім людям радимо молитися, твердо вірити, чинити добрі діла – тоді Господь дасть всі необхідні ласки, щоб вистояти перед будь-якими випробуваннями.

18 травня 2009 р. Б.

Опрацьовано на основі поданого письмового свідчення.

СВІДЧЕННЯ п. МАРІЇ ХОРКУЦИ, жительки с. Лисович Стрийського району Львівської області

Хочу розповісти про один випадок допомоги Божої Матері в Гошеві.

Якось на повіці ока в мене вискочила бородавка. Вона ставала все більша і вже набрала таких розмірів, що я не могла заплющити очей, а вночі не спала. Також моя подруга наганяла на мене страх, бо говорила, що бородавка росте і немає ніяких засобів її позбутися.

Усе це додавало мені неспокою. Дехто радив негайно вдатися до ворожбитів, які б змогли швидко зцілити.

А я їм сказала: «Раз ворожбити можуть, то й Бог зможе, і значно швидше від них». Тоді ж відразу поїхала на Ясну Гору просити допомоги в Матері Божої.

У монастирській церкві вклякнула перед чудотворною іконою і дуже щиро помолилася.

Коли повернулася додому, то в мене так розболілася голова, що я змушена була лягти, а відтак заснула. А коли прокинулася, то дуже легко відкрила очі, встала, підійшла до дзеркала і побачила, що бородавка зникла, тільки на тому місці, де вона була, вії розійшлися в різні боки.

Опрацьовано на основі аудіозапису, здійсненого 4 липня 2009 р. Б.

СВІДЧЕННЯ п. ОКСАНИ КУЦЛИДИ, жительки м. Долини Івано-Франківської області

Мені 22 роки, навчаюся у Прикарпатському університеті ім. Стефаника в Івано-Франківську.

Від народження в мене був вивих правої стегнової кістки і відсутній правий суглоб, внаслідок чого одна нога була коротшою від іншої на 7 сантиметрів.

Батько та мати щомісяця на руках носили мене з м. Долини до Богородиці в Гошів (приблизно 10 км) і в молитвах просили про моє зцілення.

Коли мені було 14 років, ми з батьками поїхали до Івано-Франківська, щоб домовитися про операцію. Рентгенівський знімок чітко показав, що на нозі сам утворився суглоб та й нога «виросла» на 4 сантиметри, таким чином різниця між довжиною двох ніг скоротилася до 3-х сантиметрів. Все ж таки під час ходьби ще виникали болі.

Я мріяла вступити до університету, а там треба багато ходити – на той час це було понад мої сили.

І саме тоді моя подруга зі Стрия запропонувала мені взяти участь у молодіжній прощі «Стрий – Ясна Гора». Вона казала: «Скільки зможеш, стільки пройдеш, а далі поїдеш машиною». Але напередодні перед прощею я зробила собі постанову – пройду весь шлях від Стрия до Ясної Гори.

Проща розпочалася Молебнем до Богородиці. Потім усі вирушили в дорогу з молитвою на устах. Я також йшла і молилася, але біль у нозі ставав щоразу сильнішим, так що я переставала її відчувати, зрештою, вже не йшла, а просто тягла ногу за собою.

Десь посередині дороги мені стало зовсім погано – ледь не знепритомніла. Мене підібрала машина швидкої допомоги. Лікар категорично заборонив продовжувати йти далі, але я наполягала на своєму – піду. Дійшла до Гошева, а вже на Ясну Гору мені допомогли вийти. Після Божественної Літургії мене відвезли додому.

Два дні я не могла стати на хвору ногу, але згодом зауважила, що почала ходити на великі відстані, і нога не болить.

Тепер ходжу багато. Ходжу пішки і до Гошева, аби ще і ще дякувати Божій Матінці за всі отримані ласки.

1 вересня 2009 р. Б.

КОРОТКА ІСТОРІЯ ГОШІВСЬКОЇ ІКОНИ

Ясна Гора в Гошеві стала відома в Україні та за її межами завдяки чудотворній іконі Божої Матері, яка є в монастирському храмі.

Історія чудотворної ікони Матері Божої в Гошеві сягає в далеке минуле, бере свій початок від 1704 – 1705 рр., коли шляхтич Андрій Шугай перебував у м. Олаві (Польща) і купив там дві копії чудотворної ікони Ченстоховської Матері Божої. Одну копію він подарував своякові Журавлевичу, а другу залишив у себе. Одного разу, коли горів дім Шугаїв, згоріло все, окрім ікони та стіни, на якій вона висіла.

Далі ікона потрапила в родину шляхтича Миколи Марковича Гошовського. І тут також сталося чудо – ікона засяяла неземним світлом, з очей Матері Божої капали сльози. Про побачене очевидці склали свідчення перед Львівським єпископом Атанасієм Шептицьким, який після детального розгляду справи своєю грамотою від 11 липня 1737 р. визнав ікону чудотворною і наказав Гошовському перенести її в монастирську церкву оо. Василіян в Гошеві.

5 серпня 1737 р. ікону урочисто перенесено. Тільки до кінця XVIII ст. у літописі монастиря вже було зафіксовано 117 чудес через заступництво Божої Матері в Гошеві.

1 червня 1950 р. ікону конфіскували співробітники Станіславського УМДБ. Від того часу немає відомостей про місце перебування оригіналу чудотворної ікони.

Тепер маємо першу копію, датовану кінцем XIX ст. Віднайшов цю ікону і передав 12 липня 2001 р. оо. Василіянам в м. Івано-Франківську добродій п. Володимир. Урочисте перенесення ікони на Ясну Гору відбулося в Празник Покрову Пресвятої Богородиці 14 жовтня 2001 р. Б.

Божа Мати в Гошеві й надалі продовжує роздавати щедрі Божі ласки. Підтвердженням цього є численні зцілення та вислухані молитви, а як видимий знак чудотворності на радість усього Божого люду – золоті корони та шати для Божої Матері в Гошеві, які поблагословив Святіший Отець Венедикт XVI, 1 липня 2009 р. Б.

Урочисті святкування з нагоди встановлення золотих шат і корон відбулися в Празник Успіння Пресвятої Богородиці 28 серпня 2009 р. Б.

5 серпня 2014 р. Б. на Ясній горі відбудеться ювілейний відпуст з нагоди 5-ї річниці коронації та врочисте проголошення декрету про встановлення 5 серпня днем вшанування чудотворної Гошівської ікони Божої Матері. ■

ЦАРИЦЯ КАРПАТ – ГОШІВСЬКА БОГОРОДИЦЯ

Руслана ГАЛУШКО

Із цього вівтаря вже много-много літ
Блакитна Пані ласк прочанам вік пряде,
Тому на Ясний Верх і до його воріт
Наш нарід звідусіль щороку йде та йде…
Василь Лімниченко

Почитання Пречистої Діви Марії в нашому народі таке ж давнє, як і саме християнство в Україні. Пресвята Божа Мати в різних місцях на наших землях об'являла чудотворну поміч через різні ікони. Чудотворні ікони Божої Матері ставали вогнищами милосердя й любові Божої. За заступництвом Пречистої в них знаходимо потіху, приймаємо від Неї здоров'я душі і тіла. Благаючи Марію молитися за нас, визнаємо себе бідними грішниками і звертаємось до «Матері милосердя», до Пресвятої. Ми покладаємось на неї «нині», у теперішню хвилину нашого життя. Втім наша довіра до Неї поширюється з теперішньої хвилини до години нашої смерті. Марія – досконала молільниця Оранта, прообраз Церкви. Коли ми молимося до неї, ми разом з Нею приєднуємося до задуму Отця, Який посилає Свого Сина, щоб спасти усіх людей. Як улюблений учень, ми приймаємо до себе Матір Ісуса, що стала матір'ю всіх живих. Ми можемо молитися з Нею і до Неї. Молитва Церкви немов супроводжується молитвою Марії. Пресвята Божа Мати роздає по всьому світу і на кожному місці свої ласки, однак з невідомих причин вибирає собі окремі місця, де ці ласки роздає щедріше. Ці місця – чудотворні. Ці ласки, ці чуда Матір Божа дарує тим, хто молиться перед Її іконою, яку називаємо чудотворною. Одна з таких ікон – Гошівська Чудотворна ікона Божої Матері.

Спробуймо простежити історичну парадигму Гошівської чудотворної ікони в контексті релігійних та культурно-мистецьких чинників зазначеного періоду: від появи первинної копії 1705 року і до її зникнення – 1950 р.

Розглядаючи історичний аспект чудотворної ікони, ми врахували праці попередніх авторів. Ми використали рукописи праць о. Д. Богуна та о. І. Вігоринського з Центрального Державного історичного архіву України у Львові (далі ЦДІАУЛ), які були присвячені 200-літтю перенесення Чудотворної ікони – з широким описом історії монастиря, появи в ньому ікони, перекладом Декрету про встановлення релігійного культу чудотворної ікони Гошівської Богородиці та описом чудесних зцілень. До цього ювілею у 1937 році було видано працю о. М. Марисюка «Ясна Гора в Гошеві». Важливі відомості у нашому дослідженні подає «Шематизмъ Провинции Св. Спасителя ЧСВВ въ Галиции». Також переглянуто документи Протоігуменату монастирів Чину Святого Василія Великого в ЦДІАУЛ та періодичні видання: «Місіонар», «Добрий пастир» та ін. В США та Канаді видавництва оо. Василіян випустили накладом працю о. М. Ваврика «По Василіянських монастирях» (1958) та о. М. Дирди «Ясна Гора в Гошеві» (1972). Словник чудотворних ікон Богородиці уклав та упорядкував о. Г. Лужницький. Також опираємося на праці В. Яреми, Н. Вояковського, Н. Пуряєвої, М. Гробельного. Важливою для нашого дослідження в історичному контексті стала праця І. Андрухіва «Цариця Карпатського краю» та приватна збірка старих поштівок і світлин А. Захарків-Олійник «Болехів та околиці» з підрозділом «Гошів». Цінним богословсько-мистецтвознавчим літературним джерелом є праці Я. Креховецького «Богослов'я та духовність ікони», Д. Степовика «Іконологія й іконографія» та І. Іванчо «Ікона і літургія».

Історіографічний огляд засвідчує певне зацікавлення проблематикою Гошівської Чудотворної ікони Матері Божої. Однак наукові праці лише епізодично торкаються окремих аспектів цієї ікони, найчастіше – в теологічному та історичному аспектах. Залишається невирішеною проблематика, пов'язана з особливостями іконографії, порівняльним аналізом з першоджерелом (прототипом), відсутнє опрацювання художньо-стилістичних особливостей.

Новизна моєї статті – зроблено спробу комплексного розгляду явища Гошівської Чудотворної ікони в історичному, богословському та мистецтвознавчому аспектах.

Гошівська Богородиця пройшла складний історичний шлях, «побудувала собі Престіл серед Українського світу, щоб бути на Ясній Горі особливою покровителькою і Матір'ю всіх скривджених, де її діти просять роси небесної на зболілі серця та виснажені життєвим трудом сили. Вони прагнуть цілющого бальзаму на криваві рани, що вкрили їхні тіла й душі на тернистому шляху твердого життя…»

Перша історична згадка про заснування Гошівського монастиря на галицькому Підгір'ю датована 1509 р., коли монастир було внесено до реєстру Київської митрополії. Первісна оселя ченців і мала Спаська церковця початково були збудовані в урочищі «Чорний Ділок» Кучуладом, уродженцем Тухлі, лицарем коронного війська. В 1600 р. її було сплюндровано розбійниками, а ченців – убито. Євстафій (Станіслав) Шумлянський, батько Львівського єпископа Йосифа Шумлянського (1643-1708), сотник кінноти короля Яна Казимира, відбудував своїм коштом монастир і церкву Успіння Пречистої Богородиці, про що засвідчено на «чистому листку рукописної книги «Пролог» з кінця XV сторіччя. Перший фундатор монастиря подарував чернечому осідку 3000 польських злотих, згодом прийняв обов'язки ченця з іменем Євсевій та був похований в монастирській церкві під головним вівтарем.

На основі історичних джерел знаємо, що в ті часи «татари і турки опустошали ужасно Рускую землю». Через часті пожежі та напади ворога осілість перенесли в північно-східному напрямку на гору – орієнтовно в середині XVII ст. За ігумена о. Йосипа Ліщинського почали списувати «Гошівський Пом'яник», куди вписали українського гетьмана Івана Виговського, Йосифа Шумлянського, Гошівських-Берегульчиків, Івана Марковича, князя Пугарського (молдавського походження), Константина Туркула, старосту чернігівського, Станіслава Гумовського, закрочимського чесника, Григорія Гуляницького, носовського старосту.

Розвиватись монастир почав у другій половині XVII-го сторіччя завдяки щедрості роду Шумлянських, а особливо – завдяки єпископові Йосифу (став Львівським єпископом в 1667р.), який 1669 р. двічі відвідав Гошівський монастир і в його церкві 29 серпня рукоположив нових ієреїв. При ігумені Гедеоні Гошовському 5 липня 1690 р. втретє висвячував кандидатів на священників. При ігумені о. Віталію Пилинському з самих тільки пожертв відновили монастир і церкву після пожежі. Однак 11 квітня 1762 р. він знову згорів. На його відбудову каштелян Станіслав Коссаковський подарував необхідну кількість дерева з своїх лісів, а його дружина (з роду Потоцьких) – значну суму грошей. ■

Далі буде…

БЛАГОДАТЬ ПРОЩІ
(враження прочанки)

Лідія КУПЧИК,
парафіянка храму св. Климента-Папи

Напружені й тривожні часи переживає Україна вже понад півроку. Майдан – Революція гідності – тяжкі втрати – Небесна Сотня – агресія Росії – втрата Криму – політичний кровавий тероризм на сході й півдні України – збурення й озлобленість великих мас народу…

Багато хвилювань, суперечок, болю й сліз принесли ті події. Але й великий позитив прийшов на Україну – ніколи ще так масово не молились українці, ніколи ще так широко не об'єднувалися священнослужителі різних Церков і конфесій. І на Майданах в українських містах, і біля телевізорів, і навіть в Інтернеті багато українців мовби наново згадали про Бога, багато-хто вперше прийшов до Нього, молячись за долю України. У більшості храмів відправлялися богослужіння за Україну, ініціювалися спільні чування, прощі…

І ось в суботу, 24 травня, перед позачерговими виборами Президента України, парохіяни львівського храму св. Климента-Папи вирушили на прощу до Зарваниці, щоб випросити в Матері Божої, нашої Небесної Покровительки, ласку щасливого проведення цих доленосних

виборів та просвітлення для себе, щоб зробити найправильніший вибір.

Очолював цю прощу о. Павло Цвьок. І тут мені бракує слів, щоб висловити своє захоплення, свою вдячність отцеві за організацію і проведення цієї важливої прощі.

Це ж не просто був замовлений великий автобус на 47 місць, а була проведена кропітка, різнопланова підготовка з великою турботою про духовне й інформаційне збагачення і приємний час для прочан.

В автобусі, як тільки всі зібралися, о. Павло після напутньої молитви й благословення прочан приступив до роздачі друкованих матеріалів. Всі отримали надруковану ґрунтовну інформацію про виникнення, історію і духовне значення Марійського духовного центру в Зарваниці, «Розпорядок» нашої прощі, чудову «Молитву прочан за Україну», яку багато разів впродовж дня піднесли до Господа, а також – видрук багатьох відомих і невідомих релігійних пісень, які спільно з отцем співали в дорозі. З таким натхненним і музично обдарованим заспівувачем, як отець Павло, наші пісні лунали гарно й піднесено. І все адресувалося Господеві Богові як мольба за долю України!

Поміж тим отець Павло приготував для всіх чудовий дарунок-сюрприз. Пройшов автобусом із тацею, на якій лежали елегантно оформлені синьо-жовтими стрічечками конвертики, в яких знаходилась цитата як послання до кожного зокрема. Запропонував усім витягнути щось для себе і застановитися над отриманою конкретною «мудрістю». Було над чим задуматися, а потім ділитися отриманим зі всіма…

Мені, наприклад, припав такий вислів отця Боско: «***Я однаково приймаю як похвали, так і догани: якщо мене хвалять, то кажуть, яким би я мав бути; а якщо ганять, то кажуть, яким я є. Щодо інших, то я або говорю добре, або мовчу***». Долучаю це до своїх життєвих гасел! І хочу ділитися цим із ближніми…

Проте це ще був не весь дарунок. У конвертиках всі отримали гарні образочки новоканонізованих святих – Пап Івана XXIII та Івана Павла II, інформацію про їхні святі діла й заповіти, а також відповідні молитви за їхнім посередництвом. Це ж дуже корисно й цікаво знати й запам'ятати «Декалог» «доброго» Папи Івана XXIII та «Сім ключових точок, які зробили Івана Павла II «Великим Папою»».

Сподіваюся, що короткий перелік отриманих дарунків дозволить уявити, наскільки інформаційно й духовно збагатилися прочани.

Отримавши таке духовне підґрунтя, паломники з великою побожністю відбули Божественну Літургію у парафіяльному храмі Зарваниці, поклонилися чудотворній іконі Божої Матері, відправили Молебень до Пресвятої Богородиці, відмовили вервичку в наміренні порятунку України, пройшли Хресну Дорогу, набрали водиці із цілющого джерела. І все це – з думкою про долю України!

Надзвичайно одухотворені, можна навіть сказати: окрилені духовною ейфорією, поверталися прочани до Львова. А отець Павло, наш надзвичайний душпастир, подарував ще всім учасникам закуплені в Зарваниці гарні листівки з написом «Прочанину на згадку про Зарваницю». Також наприкінці подорожі отець ініціював спільну молитву окремо за кожного учасника прощі та його родину.

Ми ж всі разом молились за отця Павла та за всіх священиків нашого храму св. Климента-Папи, завдяки стараннням яких церква, під проводом настоятеля о. Юрія Хамуляка, стала величаво гарною, а парохія – вельми чисельною й згуртованою.

Також просимо Господа Бога, щоб дарував нашій батьківщині таких ревних священиків і за посередництвом їх – кращу, справедливу долю Україні.

Отож, після такого дня духовної підготовки, ми взяли участь у позачергових, особливих і доленосних, виборах Президента України. Вважаємо Божою ласкою, що вибори відбулися щасливо і в один тур. І навіть тих, хто голосував за іншого кандидата, вибір не засмутив, бо сповнені віри, що Господь краще знає, якою стежкою дійдемо до здійснення мрії про справедливу, гідну й побожну Державу. ■

Безперервний піст і молитва за мир та краще майбутнє України

Греко-католицькі єпископи закликають вірних УГКЦ і загалом усіх християн та людей доброї волі продовжити безперервний піст і молитву за мир та краще майбутнє України.

Усіх вірних та людей доброї волі єпископи просять щодня о 21.00 єднатися в спільній молитві за Україну (**в понеділок** – за успішне служіння Президента, Уряду та Верховної Ради України; **у вівторок** – за ворогів: за навернення тих, хто переслідує і атакує нас; **в середу** – за українське військо; **в четвер** – за правоохоронні органи і міліцію; **в п'ятницю** – за поранених, полонених, біженців та їхні родини; **в суботу** – поминання усопших, зокрема загиблих воїнів і всіх невинно убитих; **в неділю** – за єдність і соборність України). ■

За матеріалами Католицького оглядача

У Криму ще не отримали інструкції з Москви що робити з УГКЦ

До анексії Криму УГКЦ мала на півострові десять парафій. Нині їхня подальша доля невизначена і повністю залежить від волі російської влади. Про це розповів настоятель Покровського храму в Євпаторії протоєрей Богдан Костецький.

«Щодо майбутнього Церкви я звертався у відповідні служби. Повідомили, що інструкцій зверху поки не отримували, сказали «ждіте», – зазначив він.

Священнослужитель повідомив, що у Криму до окупації служили п'ять священиків УГКЦ. Від нової влади всі вони зазнали шаленого тиску і змушені були покинути півострів. У результаті із п'яти одружених священиків у Криму залишився лише один. Іще двоє ієромонахів приїхали служити на півострів вже після «референдуму».

За словами священика, віряни теж невпевнено себе почувають у Криму. Дехто після окупації виїхав на материкову Україну. ■

За матеріалами Католицького оглядача

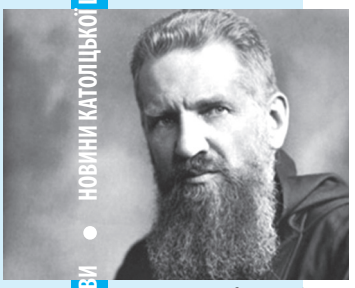

ВРУ прийняла Постанову «Про відзначення 150-річчя з дня народження митрополита УГКЦ Андрея Шептицького»

Верховна Рада України постановила у 2015 році урочисто відзначити на державному рівні 150-річчя з дня народження митрополита УГКЦ Андрея Шептицького.

Зокрема, Кабінету Міністрів рекомендовано:

– у двотижневий термін з дня прийняття цієї постанови утворити організаційний комітет з підготовки і проведення заходів щодо відзначення 150-річчя з дня народження митрополита Андрея Шептицького;

– у двотижневий термін після утворення організаційного комітету розробити і затвердити план заходів щодо відзначення 150-річчя з дня народження митрополита Андрея Шептицького, вирішити питання щодо його фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

У плані заходів пропонується передбачити:

– видання документальної спадщини митрополита Андрея Шептицького та її популяризацію;

– проведення на базі вищих навчальних закладів наукових конференцій, круглих столів, присвячених життю та діяльності митрополита Андрея Шептицького;

– здійснення заходів зі збереження та реставрації об'єктів, пов'язаних з діяльністю митрополита Андрея Шептицького, встановлення на них пам'ятних дошок.

Відповідний проект постанови зареєстровано за №4233. ■

За матеріалами Католицького оглядача

За матеріалами РІСУ

Від нового прокурора Львівщини вимагають розібратися з догналітами

Академік НАН України Степан Павлюк звернувся до прокурора Львівської області Володимира Гураля із відкритим листом, у якому вимагає припинити діяльність секти Догнала і таким чином довести, що прокуратура «стоїть на строжі безпеки і спокою у державі». Бо, як зазначає академік, попередня влада крізь пальці дивилася на усі діяння Догнала, а то і опікувалася ним.

«Вчинені догналівцями численні правопорушення, зокрема побиття Догналом жінки, захоплення культових споруд, очевидне порушення законодавства України про порядок перебування осіб без громадянства на території України, та інше, виглядає так, як надання секті права на вседозволеність, що можна розглядати їх, як утворення для здійснення не лише духовної, але й політичної агресії в західних областях України, яким опікувався режим Януковича», – пише він.

Степан Павлюк також нагадує прокурору, що 18 березня 2014 року Львівська обласна рада, як найвищий представницький орган на Львівщині сесійно прийняла рішення за №1017 про «Заборону на території області діяльність релігійного угрупування, очолюваного А. Догналом», а також Звернення до ГПУ, СБУ, МВС України про «перевірку діяльності релігійного угрупування» і «заборону діяльності релігійного угрупування на території України». Однак правоохоронні органи на звернення не відреагували. ■

За матеріалами Католицького оглядача

Патріарх Філарет обіцяє «теплий» прийом главі РПЦ Кирилу, якщо той наважиться приїхати до Києва

Глава УПЦ КП Філарет обіцяє «теплий» прийом главі РПЦ Кирилу, якщо той насмілиться приїхати у Київ. Як передає кореспондент УНІАН, Філарет висловив сумнів, що Кирил наважиться це зробити.

«Якщо насмілиться приїхати в Україну, то побачить, як його зустрінуть – зустрінуть так, як він цього заслуговує», - сказав партіарх Філарет.

Він підтвердив позицію УПЦ КП щодо підтримки української армії і вкотре висловив переконання, що Україна переможе «в цій неоголошеній війні». ■

За матеріалами Католицького оглядача

Судовий вирок діячці «pro-life» («за життя»)

Суд у Торонто нарешті виніс вирок у справі Мері Вагнер. Її звинувачували у тому, що, попри судову заборону, жінка увійшла до абортної клініки, пропонуючи клієнткам троянди, розмову і допомогу, якщо якась із них була б готова замислитися над відмовою від аборту. За зроблене Мері Вагнер дістала п'ять місяців ув'язнення і додатково чотири місяці за порушення судової заборони. Крім того, їй заборонили наближатися до абортних клінік менш ніж на 100 метрів.

Однак після оголошення вироку Мері було тут же звільнено, оскільки в очікуванні на цей вирок вона вже провела в ув'язненні майже два роки. Вона не захотіла бути звільненою під завдаток, бо додатковою умовою стала вимога не входити до абортних клінік.

Мері Вагнер сказала, що, попри труднощі, перебування в ув'язненні було плідним: «Там багато людей, спраглих Бога, які Його шукають. Я постійно зустрічала там жінок, поранених абортами, і заохочувала їх звернутися до Божого милосердя», – каже Мері, додаючи, що 80% жінок, яких вона зустріла в ув'язненні, мали в минулому проведені аборти, і 90% з них жаліли про те, що накоїли. ■

ХІРОТОНІЯ ВЛАДИКИ ВАСИЛЯ (ТУЧАПЦЯ), ЧСВВ

У Патріаршому соборі Воскресіння Христового 21 травня 2014 р. відбулася архиєрейська хіротонія владики Василя (Тучапця) ЧСВВ, Екзарха Харківського.

Головним святителем став Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав (Шевчук), а співсвятителями – владика Степан (Меньок), Екзарх Донецький, і владика Василь (Медвіт), Єпископ-емерит Донецько-Харківського екзархату.

Спершу владика Василь тричі публічно склав визнання своєї віри. Після цього відбувся Чин архиєрейської хіротонії, на завершення якого нововисвяченого єпископа одягли в архиєрейські ризи. Тоді Блаженніший Святослав вручив владиці Василеві архиєрейський жезл – символ його влади.

Говорячи про владику Василя, Верховний Архиєпископ відзначив: «Знаючи владику Василя, можу сказати, що він є небагатослівний, він мало говорить, але багато каже. І є якась подібність того дару, який йому Господь Бог дав, з особою Івана Богослова», – додав Блаженніший Святослав.

Церква посилає сьогодні владику Василя на нашу славну Слобожанщину, до Харкова. «І він повинен на взірець Івана Богослова пройти дорогу свого учителя аж до кінця. Бути з ним навіть тоді, коли всі розбіжаться. Бути свідком як страстей Христових, так і славним радісним проповідником Його воскресіння. Як той, хто перший повірить у воскреслого Христа, присутнього у новому Харківському екзархаті», – сказав Глава Церкви.

Сьогодні ми поручаємо владику Василя під особливий материнський покров Богородиці. «Нехай вона через свідчення твого синівського віддання їй буде знана серед твоїх людей як мати кожного віруючого християнського серця», – побажав Предстоятель владиці. За дар особи владики Василя Блаженніший Святослав подякував його батькам, які зі сльозами радості спостерігали за таїнством хіротонії. «Дякую за те, що ви його виховали, навчили любити Ісуса Христа. Нехай та любов вашого сина до Бога стане великою силою любові Церкви», – побажав Предстоятель.

Він зазначив, що сьогодні Церква просить, аби Господь назвав владику Василя своїм улюбленим учнем.

Слово мав також Апостольський нунцій в Україні Томас Едвард Галліксон:

«Здається, що справді Святий Дух надихнув на рішення Синод Єпископів УГКЦ, щоб саме в такий важкий час для всього народу подбати про пастирські потреби Харкова та північно-східної частини України, призначаючи владику Василя Харківським екзархом. Молюся, щоб присутність владики Василя давала втіху пастві Христовій та щоб новий єпископ був міцною допомогою в проголошуванні апостольської віри в тому регіоні», – побажав Апостольський нунцій.

Він запевнив у близькості Папи Франциска та в його апостольському благословенні.

У своєму подячному слові владика Василь подякував усім і кожному, хто мав стосунок до його виховання і священства, особливо своїм батькам.

«Щиро вдячний Богові за цю велику довіру, яку Він дає сьогодні мені. У цей день також відчуваю велике хвилювання перед великою відповідальністю», – зауважив владика Василь.

На хіротонію владики Василя (Тучапця) прибуло багато владик, понад сто священиків, представники Чину Святого Василія Великого з України, Польщі, Словаччини, Італії, отці-ректори духовних семінарій з усього світу та інші гості. ■

За матеріалами: news.ugcc.org.ua

ПАРОХІЯЛЬНИЙ СОБОРЧИК «ЖИВА ПАРАФІЯ – МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ» У ЦЕРКВІ СВ.АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО У ЛЬВОВІ

Леся ВАСЬКІВ, магістр богослов'я

Господь кличе нас бути активними учасниками Його церковної спільноти. Виявляючи активну участь у житті парафіяльної громади, ми стаємо безпосередніми учасниками єдності з Ісусом Христом.

1 червня 2014 у церкві св.Андрія Первозванного у Львові відбувся парохіяльний Соборчик на тему «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом». Учасниками Соборчика були парохіяни та священики. Головував та першим виступив із доповіддю о. Віталій Дудкевич, ЧСВВ. Отець Віталій зокрема підкреслив, що яскравим прикладом живих парафій були підпільні громади вірних нашої Церкви в часи її катакомбного існування. Ці громади засвідчили глибоку віру та живучість в часи переслідувань. За їхнім подвижницьким прикладом маємо сьогодні будувати живі парафії.

До слова був запрошений о. Михайло Дудар, який протягом усього часу брав участь у Молитовному Майдані в Києві.

Наступним доповідачем була п. Іванна Сендзюк, активна учасниця Київського Майдану, яка закликала присутніх реалізувати принципи Революції Гідності.

Ще одну доповідь виголосила п. Марія Гель, яка поділилася спогадами про Майдан, а саме про роль молодого покоління у Революції Гідності.

Відтак мала слово п. Ганна Мороз, Голова Української Греко-Католицької Спілки ім. Андрея Шептицького, яка у своєму виступі висвітлила основні сторінки виходу УГКЦ із підпілля, про різноманітні акції, в яких вона брала участь, а саме – організації молитовних акцій у Києві (на Володимирській гірці, у Биківні – на могилах жертв сталінських репресій) у 1989 р., голодуванні на Арбаті в Москві,

організацію багатотисячної маніфестації у Львові у 1993 р. з нагоди обходження сумних днів Псевдособору 1946 р. та низку інших заходів, які засвідчували історичну вагу подій того часу. У своїй доповіді п. Ганна пригадала роль отців-василіян Віталія Дудкевича та Матея Гавриліва, які брали активну участь у процесі відродження нашої Церкви на теренах Західної України та Києва.

До слова була запрошена п. Софія Ярмоловська, член УГКСпілки ім. Андрея Шептицького, яка поділилася спогадами про підготовку спільно із п. Ганною Мороз документації до органів державної влади, Глав Церков, Святішого Отця Папи Римського з приводу легалізації і реабілітації УГКЦ.

До спільної і безперервної молитви за мир в Україні закликав п. Ярослав Ногаль, активний парафіянин храму св. Андрія Первозванного.

Усі виступаючі засвідчили незборимe прагнення бачити нашу Церкву великою духовною потугою для утвердження духовної та національно-культурної ідентичности українського народу. Адже саме миряни та духовенство нашої Церкви, як стверджує блаженніший Святослав, «ціною важких страждань, а часто найвищою жертвою власного життя, робили нашу катакомбну Церкву справді живою і життєдайною». ■

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ МОНАСТИР У М. ДОБРОМИЛІ

Як під'їздити до Добромиля зі сторони Хирова, то вже здалеку видніються над містечком на тлі Чернечої гори висока дзвіниця та верхи церкви. Це монастир святого Онуфрія. По сусідству на Сліпій горі, сховавшись серед грабового лісу, височать руїни замку Гербурт. Його господар Іоан Фелікс (Щасний) Гербурт, староста Мостиськ і Судової Вишні, та його дружина, княгиня Єлисавета з Заславських, були фундаторами монастиря. Саме вони у м. Перемишлі 24 серпня 1613 р. надали святій обителі фундаційну грамоту. Грамота писана на пергаменті і є першим документом до історії добромильських василіян. У ній «на вічні часи» записано для ченців ґрунт та дано дозвіл на поставлення церкви й монастиря.

Роком раніше, як каже давній переказ, рятуючись від татарської навали, два монахи, о. Анастазій і його товариш Йоіл, покинули один з львівських монастирів й забрели аж у добромильські ліси. Біля джерела доброї води знайшли безпечне місце та виставили для себе та інших ченців, що все прибували, малий монастирок. Тоді ж і випросили для себе згадану грамоту. Братія побудувала церковцю св. Миколая. Вона простояла більше двохсот літ, і після того, як її повалив вітер, отець-ігумен Венедикт Ольшанський наказав її розібрати (1818 р.).

Із завершенням нової мурованої церкви св. Онуфрія ще в 1723 р. (а оздоблення й облаштування її тривало роками) ігумен Ампліят Крижанівський продав дерев'яну церкву 1772 р. до села Перекопана, що біля Перемишля, за 772 злотих і 15 грошів.

У 1705 р. за ігумена о. Вассіана Лучинського почалось спорудження церкви св. Онуфрія за зразком церкви у Лаврові, архітектом Яковом Мамровцем з Ярослава. У 1731 р. поруч з церквою звели двоповерховий монастирський корпус й продовжили мурувати дзвіницю, яку закінчили будувати у 1751 р. за ігумена о. Гервасія Паславського (1743-1759).

У 1784 р., коли ігуменом був о. Полікарп Волянський, старостина містечка Лісько, дідичка села Тернава А. Білоґловська, записала монастиреві руїни Високого замку – колишнього замку Гер-

буртів. Але тільки через 10 років, тобто 1795 р., настоятель о. Амброзій Галічкович, бачачи убогість монастирської забудови, почав розбирати руїни замку «і лінію монастиря аж до вежі домурував».

Через високий рівень ґрунтових вод монастирські будівлі дуже потерпали від сирості. У 1868 році наставник новиків о. Сергій Сімка, заступаючи ігумена, звелів вимурувати канал з церкви аж до саду.

У 1882 р. монастир став зародком відновленого Василіянського Чину. Саме тут під проводом отців єзуїтів, які перейняли від василіян керівництво новіціятом, розпочалась знаменита Добромильська реформа Чину.

У стінах цієї обителі почався повний духовних подвигів шлях митрополита Андрея Шептицького. Сюди до Добромильського новіціяту в травні 1888 р. у супрводі батьків прибув молодий Роман Шептицький.

Після того як 1905 р. василіяни покинули Добромиль, монастирські будівлі та й сама церква поступово занепадали. Особливої шкоди зазнав монастир під час Першої світової війни. Від 1920 р. тут постійно перебувало декілька ченців. Після ґрунтовного відновлення монастиря у 1928 р., за ігуменування о. Йосафата Лабая, тут примістилися філософічні (згодом вищі гімназійні) студії Чину.

Влітку 1945 р. останнього добромильського ігумена о. Макарія Розумійка заарештували та заслали на 10 років. Свій термін відбував у таборах Воркути і Хабаровського краю. Монастир закрито у 1946 р., а монахи розійшлись хто куди.

З 1950 р. в монастирі розмістили психоневрологічний інтернат для жінок. Церкву, де раніше лунав неземний спів молодих ченців, перекриттям розділили на 2 поверхи. На першому був склад, на другому – клуб. Восьмерик та церковну баню знесли, а чудові настінні розписи забілили. Іконостас, вівтарі понищили і тільки незначні їх фрагменти вдалося зберегти вірним. Поруч з монастирем, через дорогу – цвинтар, на якому стоять декілька хрестів і багато маленьких пірамідок. На цих пірамідках встановлювалися п'ятикутні зірки. Хоронили під ними померлих жінок з інтернату без священика...

У вересні 1992 р. монастир повернули справжнім господарям. Першими ігуменами нововідкритого монастиря були отці-василіяни Андрій Шкреметко, Дмитро Бабинець, Віталій Лотоцький, Михайло Лучків. Спочатку богослужіння відбувались на другому поверсі монастиря. Від 1997 р., коли ігуменом був о. Никодим Гуралюк, правити почали у дзвіниці. У 2000 р., коли настоятелем обителі став о. Макарій Флячок, відбудували восьмерик і церковну баню.

В монастирській церкві вже закінчено відновлювальні роботи. Сьогодні численні відвідувачі йдуть і їдуть звідусіль до монастиря, щоб побачити це справді благословенне місце. ■

РОЗМОВА З ОТЦЕМ ВОЛОДИМИРОМ ПАЛЧИНСЬКИМ, ЧСВВ

Задля нашого добра потрібно пам'ятати, що Бог є з нами, а не деінде.

Довідка:
о. Володимир (Василь) Палчинський народився 4 січня 1939 р. в м. Чесанові Любачівського повіту (тепер – Польща) у високодуховній родині. Тато – Іван, мама – Стефанія-Катерина. Після війни родину переселили у с. Родатичі Городоцького р-ну на Львівщині. Тут у 1952 р. закінчив середню школу, а в 1958 р. пішов до армії. Після демобілізації з армії влаштувався на роботу. Та де б не працював , змушений був звільнятися через переслідування КГБ.

У 1844 р. на півдні Франції виникло релігійне товариство «Апостольство молитви» і звідти поширилося на весь католицький світ. Це товариство намагається зробити з кожного свого члена апостола Слова Божого, ревного у праці, в розповсюдженні слави Божої, в наверненні та спасінні душ. Але яким чином товариство діяло у часи підпілля Греко-Католицької Церкви і взагалі, що воно дає для церковної спільноти, я спробувала дізнатися у священика о. Володимира Палчинського, ЧСВВ, який сьогодні служить на славу Божу в монастирі Царя Христа (м. Івано-Франківськ).

– о. Володимире, розкажіть про себе, коли Ви вирішили, що служіння Богу – це Ваше покликання?

– Після армії мені запропонував один отець, що повернувся з тюрми, йти вчитися на священика, але я хотів стати інженером-будівельником. Та мої плани вчитися у політехніці не здійснилися, оскільки я не погодився на співпрацю з кагебістами. Але я підтримував стосунки із підпільними священиками. Чи були вагання: йти чи не йти в монастир? Звичайно. Але я вибрав монаше життя, тому що так було безпечніше, через мене ніхто б не постраждав у випадку ув'язнення. І таким чином 3 травня 1963 року я став братом Володимиром.

– Тобто з цього часу Ви стали на стежку, з якої більше ніколи не сходили. Чим Ви займалися до того, як склали довічні обіти?

– Монаше життя – це щоденні молитви, праця, реколекції. У 1972 році я працював у Львівському музеї етнографії. Тоді 29 січня за велінням Бога на підпільній квартирі сестри-василіянки Віри Девоссер в Івано-Франківську я склав довічні обіти, на яких були присутні Владика Іван Слезюк, Преосвященний Софрон Дмитерко і о. Василь Мендрунь. Відтоді почав їздити, як священик, на служіння на Сокальщину, Золочівщину, Яворівщину і Жовківщину, а також був у Києві, Добромилі, Хирові. Людям потрібно було охрестити дитину, повінчати молодят. Були різні родини, навіть комуністів, які заховували ту віру, яку дали їм батьки. Ми також провадили «Апостольство молитви», уділяли Святі Тайни. І все це робилося підпільно в людських домівках.

– Це був час, коли кагебістські нишпорки проникали ледь не в кожну родину. Чи допомагали Вам місцеві жителі?

– Так, люди були згуртованими, розуміли всю небезпеку для священиків у підпіллі. Але велику роль відігравали діти й молодь, які були провідниками і зв'язковими, вміли заховувати тайни. Коли священик мав прийти до хати, діти передавали від сусіда до сусіда про час і місце збору. Пригадую один випадок. Ми з о. Риделем зайшли до однієї родини. Дитина впізнала нас і подала знак, що чатує небезпека. Ми, священики, багато їздили по селах, і бачили як ревно люди довіряють Богу. Це було нашою радістю, тому що людина, яка довіряє Богові, не втрачає віри. Вона зближається до Бога у своєму земному житті. Пам'ятаю, приїхав в одне село на Яворівщину. Зайшов тихенько до хати, а люди так ревно молилися , що не почули мого приходу. Коли мене побачили, то стали вибачатися, вони хотіли перервати молитву, щоб почати разом зі мною Літургію. Та я був дуже щасливий, що бачив велику набожність цих християн.

– З якими священиками у підпіллі Ви спілкувалися?

– Коли ми жили на квартирі в Малехові на Жовківщині із братом Антонієм Масюком, ми фотографічним способом видавали календарі, молитовники, образки. Щорічно відбували реколекції, складали обіти, а також працювали на різних роботах. Нашою спільною справою було допомагати вистояти Церкві у часи підпілля. Тоді це були отці-василіяни: Пахомій Борис, Макарій Грень, Єронім Тимчук, Макарій Розумійко, Ігнатій Янтух, Юрій Янтух, Мар'ян Чернега, Дам'ян Богун, Полікарп Панчишин, Маркіян Савчин, Софрон Попадюк, Василь Мендрунь.

– Розкажіть, де Ви були, коли Церква вийшла з підпілля.

– Вже у 1988 році тут, на Львівщині, запанувало духовне піднесення. Люди покладали надію на Бога, і незабаром справді прийшли зміни. Народ вже не боявся проводити відкрито Святі Літургії. Я часто приїжджав до монахів на Золочівщину. Вперше – на Різдво, у 1964 році. Десь у 1989 році на Вознесіння зібралося біля 5000 людей біля зруйнованого монастиря в Золочеві, тому що відбулося об'явлення Богородиці. Тоді відправили без священика молебень і розійшлися. Сестра-монахиня Маргарита приїхала до мене і сказала, що потрібно рятувати церкву, а люди у той час почали збирати підписи, щоб їм віддали монастирський храм. Лише за одну ніч поставили біля монастиря хрест і написали на ньому: «Тут буде УГКЦ». На Зелені свята ми з о. Віталієм Дудкевичем приїхали до Золочева і відправили Літургію біля храму, тому що всередині приміщення правила російська Православна Церква. Під час Служби Божої нас взяла в кільце міліція, і ми змушені, ховаючись поміж людей, зникнути. Опісля ми все ж домовилися, що будемо правити із православною конфесією почергово. І так до 25 листопада ми правили на дворі, коли та інша конфесія сама віддала увесь храм. І тоді почалось становлення і відродження нашого монастиря в Золочеві, в якому за радянських часів був туберкульозний диспансер, та 25 церков у навколишніх селах. А в 1990 році нам ще й віддали церкву святого Миколая.

– Ви стали першим ігуменом монастиря в Золочеві, опісля ігуменом в Івано-Франківську. Що Вам вдалося зробити?

– Найперше ми відновлювали святині, гуртували вірних навколо монастирів. В Золочеві я був ігуменом дві каденції, з 1989 до 1996 року. Ми відновили церкву Вознесіння і Миколаївську церкву, провели ремонти. Вдалося започаткувати екуменічну Хресну дорогу, першу в Галичині. Я звернувся з цим питанням до голови Золочівського району п. Богдана Рудника (колишній комуністичний перший секретар райкому) і він погодився. Це вже потім Хресні дороги були у Львові, Івано-Франківську, Жовкві. То була велика радість, коли зібралися священики всіх конфесій, тисячі людей і міліція, що нас супроводжувала. А в Івано-Франківський монастир я приїхав 1997 року, теж на віднову. Служив ігуменом протягом 1997 – 2010 років. Ми тут провели ремонт монастиря, а в 1998 році з благословення Владики Софрона Мудрого започаткували Хресну дорогу містом. А сьогодні Ви бачили, як чудово виглядає наша церква. У ній є різьблений іконостас з дуба, тому ми вирішили всі рами до ікон, які є в нашій церкві, теж вирізьбити в одного майстра, щоб вигляд церкви був найкращим. Ще маємо чудовий молодіжний хор, братство «Доброї смерті», а також є у нас «Апостольство молитви».

– О. Володимире! Що дає і давала спільнота «Апостольство молитви» як у часи підпілля, так і сьогодні?

– «Апостольство молитви» – спільнота, яка відіграла важливу роль у становленні УГКЦ в часи підпілля і має сьогодні особливе місце у розвитку церковної громади. Якби не було спільноти, навколо якої формувалися вірні нашої Церкви, можливо, й Церква не змогла б відновитися. Члени АМ молилися у намірennях за священиків, за покликання, за віднову УГКЦ, і тому так сталося. Вони щиро вірили і покладали надію на Бога, що Він їхні молитви почує, і Господь почув. Сьогодні теж «Апостольство молитви» притягує щораз більше вірних УГКЦ, особливо це відчувається на святкуванні Празника Серця Христового, яке почитає АМ. А на з'їзді, який незабаром знову відбудеться, бачимо приплив нових членів. І це добре.

– О. Володимире, думаю, що у житті Бог не раз Вам показував свою присутність. Чи маєте такі свідчення?

– Так. У 80-х роках мене паралізувало. І коли я став на ноги, лікар сказав: «Це тільки Бог міг Вам допомогти».

– І наостанок. О. Володимире, що Ви побажали б нашому народові, нашій молоді у сьогоднішній час?

– Кожен повинен пам'ятати, що з нами є Бог. Він присутній там, де ми є, а не в іншому місці. Молитва має велику силу, коли людина віддає себе Божій опіці. Так само потрібно робити добро, не боятися тієї жертви, посвячувати себе Богові та людям. ■

Жовква – Івано-Франківськ, член Української асоціації письменників

Галина ФЕСЮК

З'ЇЗД АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ В ЧЕРВОНОГРАДІ (ПАРАФІЯ СВ. ЮРІЯ)

В Червонограді в неділю, 1 червня 2014 року, в парафіяльному актовому залі (колишньому кінотеатрі) відбувся місцевий з'їзд Апостольства Молитви. В ньому взяли участь члени АМ з парафії святого Юрія та з сіл Бендюга, Межиріччя і інших навколишніх громад, які обслуговують Отці Василіяни. В цьому з'їзді взяв участь головний провідник АМ в Україні отець Терентій, ЧСВВ, що прибув на запрошення місцевого головного надревнителя товариства АМ пана Зеновія.

На початку зустрічі всі спільно молилися в намірennях, які щомісяця подає Святіший Отець, а потім головний провідник звернувся з духовною наукою, в якій підкреслив особливе значення почитання Пресвятого Серця Христового та зацитував слова святого Папи Івана Павла II, що їх за життя Святіший Отець промовляв до почитателів Пресвятого Серця Христового: *«Дивлячись на Серце Ісуса, кожне людське серце пізнає єдиний правдивий сенс свого життя та вчиться синівської любові до Бога і до ближнього. Таким чином, саме через почитання до Серця Христового ми захищаємо себе і свій дім перед ворожими нападами диявола».* Головний провідник також поділився із учасниками з'їзду АМ в Червонограді про особисту зустріч з Блаженнішим Святославом, главою УГКЦ, яка відбулася минулого року. Саме під час тієї зустрічі о. Терентій розповів про діяльність АМ в Україні. Блаженніший тоді радо слухав і уділив своє благословення для розвитку товариства АМ в Україні. Особливо Блаженніший подякував товариству за важливу участь у житті нашої Церкви та допомогу, коли Церква перебувала в підпіллі. Опісля пан Зеновій доповів головному провідникові АМ про теперішній стан Апостольства в Червонограді і навколишній селах та подякував за взаємне розуміння і плідну працю членів місцевого товариства й заохотив всіх присутніх взяти участь у щорічному Всеукраїнському З'їзді «Апостольства Молитви», який відбудеться 28 – 29 червня 2014 року Божого у Жовкві в храмі Пресвятого Серця Христового. Завершився Червоноградський з'їзд Апостольства Молитви благословенням головного провідника і покропленням всіх свяченою водою для оздоровлення душі і тіла та на всяку особливу користь. ■

МОНАШІ ОБЛЕЧИНИ У КРЕХОВІ

Брат-новик Давид КОЗИН, ЧСВВ

У суботу 21 червня 2014р. у василіянському монастирі святого Миколая в Крехові відбулися монашіоблечини 9 братів-кандидатів.

Урочисту Божественну Літургію, яка розпочалася об 11год., очолив Протоігумен Пантелеймон Саламаха, ЧСВВ. З ним співслужили: о. Методій Біланчік, ЧСВВ, Протоігумен Словацької Провінції свв. Кирила і Методія, о.Атанасій Євуш, ЧСВВ, ігумен Крехівського монастиря, о. Іван Майкович, ЧСВВ, маґістр новіціяту, о. Йосафат Герляк, ЧСВВ, соційновіціяту, о. Віталій Лотоцький, ЧСВВ, ігумен монастиря в м.Кулі (Сербія), о. Антоній Турчанік, ЧСВВ, з Требішова (Словаччина) та о. Володимир Логуш з Бучацької Єпархії.

Під час Літургії брати-новики ввели кандидатів до постригу у храм, де вони зачитали заяву про початок дванадцятимісячного канонічного новіціяту і отримали постриг,а разом з ним – нові монаші імена: Филип Боян Ґаші (з Сербії), Пахомій Юрій Левчун, Венедикт Василь Марушка , о. Климентій Дмитро Шувар, Максим Роман Райс, Валерій Андрій Заваліновський, Даниїл Олексій Галяс, Партеній Іван Гриник, Тадей Юрій Корень. Опісля брати отримали габіт, каптур і шкіряний ремінь (пояс), також їм вручили вервицю та хрест. ВІдтак о. Пантелеймон уділив новооблечиним благословення.

Під час проповіді Протоігумен привітав братів, підтримав їхніх батьків і наголосив що батьки не втратили своїх синів, а навпаки придбали собі безліч нових дітей, тому що Василіянський Чин є одною великою сім'єю.

В кінці Літургії подячну промову від імені всіх новооблечених братів виголосив о.Климентій, він подякував Господеві Богу за великий дар покликання і витримання у ньому. В особливий спосіб подякував батькам і матерям, які виховали чудових синів і не перешкоджали їм у виборі, а молилися і підтримували їх. Опісля батьків, родичів та знайомих було запрошено до монастирської трапези,під час якої брати присвятили новооблеченимдекілька пісень. Новикиж подякували матерям за дар життя та подарували їм квіти.

В цей день брати пережили неймовірні почуття, батьки отримали щастя, друзі відчули надію та радість, що молоді новики у близькому майбутньому продовжать працювати на найбільшу Божу славу. ■

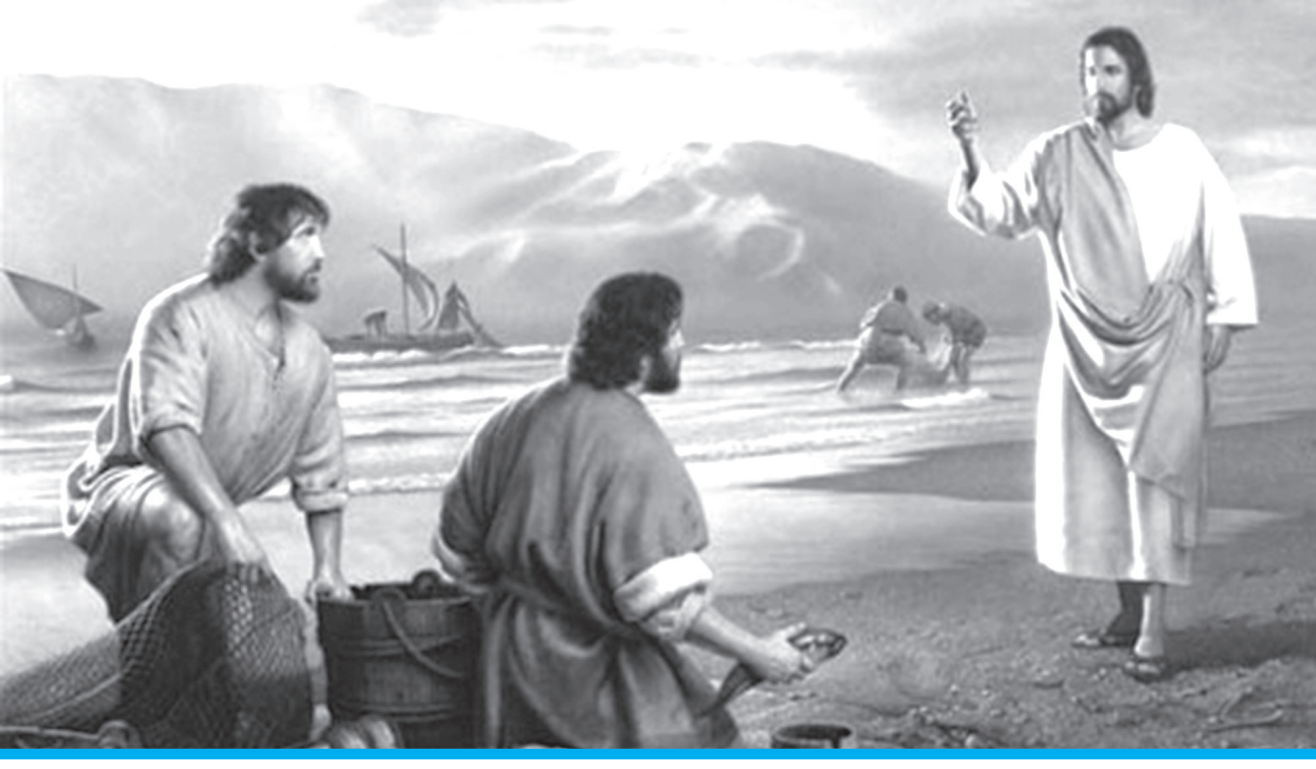

ШЛЯХ ДО СВЯЩЕНСТВА

Н. САЛЯК

Несподівано одного дня викликає мене директор медичного училища (нині – медичний коледж) Шершньов А.М. і говорить: «Неоніло Опанасівно, ви погано проводите атеїстичну роботу серед студентів. Я одержав доповідну з райкому комсомолу, що ваш студент Костюк Микола під час проходження державної практики відвідував церкву і приймав участь в гаївках». Я спокійно вислухала і пояснила, що Микола походить із благополучної сім'ї, батько його працює дільничим міліціонером, а мати – вчителька російської мови і літератури. Вважала зайвим проводити з ним атеїстичну роботу, звертала увагу на студентів, які походять з релігійних сімей. На цьому наша розмова закінчилася, і я подумала, яке щастя, що Микола вже закінчив училище, інакше не одержав би диплому фельдшера.

Микола Костюк народився 20 грудня 1953 р. в с. Шарпанці Сокальського району Львівської області, був єдиною дитиною у сім'ї. Через рік батьки переїхали в с. Скоморохи того ж району. Околиці села мальовничі, неподалік розкинувся ліс, протікає р. Буг, в селі була церква Вознесіння, а неподалік ще дві церкви: Чесного Хреста та Покрова Божої Матері. Коли на Великдень дзвони дзвонили у всіх трьох церквах, то відголоси їх доходили до його домівки. В 1950-60 рр. люди були дуже побожні. Микола згадує, що дякує Богу, що народився в той час, коли в Галичині існувала релігійна атмосфера. Діти виховувалися в церкві, на релігійних традиціях. В 1960-1964, 1965 роках за Хрущова релігію почали переслідувати, церкви зачиняти. Так сталося і з церквою Покрова Божої Матері. Дзвони дзвонили протягом 3-х днів. Люди кидали всілякі роботи, збігалися під церкву і плакали, бо боялися, щоб її не спалили. Місяцями берегли церкву і вдень, і вночі.

Батьки Миколи були далекими від церкви. Батько Ярослав в ранньому віці залишився сиротою, не маючи роботи, почав працювати у міліції.

І на той час батько до церкви не ходив, хоч мати його була релігійна. Він про себе ніколи

нічого не говорив, та практикуючим віруючим не був.

Мати Анелія походить із Полтавщини, не була вихована в релігійному дусі. В дитячі роки пробувала ходити до церкви. На Сході швидше, як на Заході, почали переслідувати релігію. Вчителюючи в Скоморохах, мама Миколи ходила до церкви, за що її переслідували. Був такий випадок. Хлопці зустріли її на вулиці, притиснули до стіни і заставили мовити «Отче наш», інакше буде побита і на все село висміяна. Матір була дуже перелякана, що навіть про себе не могла молитися. Коли батьки одружилися, до церкви не ходили, але атеїстами себе не вважали.

Матір розповідала Миколі, що коли він народився, то старенька бабця-повитуха пані Марина охрестила його, поливши свяченою водою. Дала йому ім'я Микола, бо народився в ніч свята святого Миколая, на двадцяте грудня. Бабця знала, що батьки не понесуть дитину охрестити до церкви. Микола згадує своє дитинство, як йому було прикро і боляче дивитися на однолітків, які могли ходити до церкви, а йому було заборонено, тому що батьки будуть мати неприємності. Одного разу сусіди взяли мене до церкви Чесного Хреста на Вербну неділю. Священик мирував, а паламар роздавав свячену вербу. Священик традиційно до кожного говорив: «Христос посеред нас».

Малий Микола шукав Христа серед людей і, не побачивши, подумав, що він серед натовпу народу. Так собі пояснивши, заспокоївся. Але питання «Де Христос? Де Він?» запали в душу Миколи, в міру дозрівання намагався знайти відповідь. «Повірив, що Бог існує. А потім ще інакше, а потім ще інакше…. А потім дійсно дійшло до того, що почав відповідати як віруюча людина, де Христос, що таке Бог» – згадує Микола. Йому було милим все те, що пов'язане з Ісусом Христом і Церквою.

Коли ходив у другий клас, в Західній Україні проходила акція зі знищення хрестів, фігур святих. Виконавцями були військові з партійними діячами.

Деякі фігури люди ховали. А більшість розбивали. Школярі шукали шматочки фігур, складали їх і вважали це місце святим. Люди, проходячи біля розваленої фігури, хрестилися. Це було великим переконанням, що Бог є. Все було милим, що пов'язане з Ним. А чому? Не міг відповісти Микола. Але так було. Можливо, атмосфера була релігійна, дорослі і діти були віруючими. Атеїзація в 1950-60 роки не проникла глибоко в галицьке суспільство.

В ті часи вчителі в школі не говорили, що Бога немає. У святкові дні і діти, і вчителі були у святковий одежі. І тому діти відчували, що вчителі з ними солідарні. Вчителі не були проти релігії, але їх заставляли йти під церкву і пильнувати, чи не йдуть діти до храму.

Відчуваючи потребу піти до церкви, Микола без відома батьків пішов, про це розповіла сусідка його мамі. Мама хотіла поговорити з сином, але він втік в поле і сховався в житті. Почувши, що його шукають, визирнув, і його побачили. Вдома матір поговорила з Миколою і взяла від нього слово, що не піде більше до церкви. Згадує Микола, що коли слово давав мамі, то щиро признався, що ніколи не думав його виконувати. «Що ти більше не будеш обдурювати?» – «Не буду». Після цього обмірковував, як піти до церкви, щоб мама не знала.

Одного разу пішов з дітьми колядувати. Мама тоді сина вигнала з хати. Був вечір, сильний мороз, Микола пішов до стодоли і сильно плакав. Тато його знайшов, забрав до хати і просив сина перепросити матір, бо зробив їй велику неприємність. Вона дуже плакала, що не проти сина, не проти його колядування, але її будуть тероризувати, черговий раз буде стояти перед вчителями, партійцями понівечена.

Оскільки Миколі бракувало церковної відправи, то він з дітьми зробили маленьку капличку, поставили образок, сам намалював плащаницю, вбрав квіточками і молився, як вмів, згадує о. Микола.

Коли з батьками поїхав у Київ, підходили до Софіївського собору, Микола дуже тішився, підскакував, що зможе побути в храмі.

Велику роль у вихованні Миколи зіграла його бабця по мамі, вона вчилася в монастирській православній школі, мала релігійне виховання, вчителювала. Намагалася зберігати традиції, пекла паску, фарбувала яйця. Багато внуку розповідала про голодомор.

В 15 років за порадою матері Микола поступив у Львівське медучилище на фельдшерське відділення. Згадує Микола: «Я поїхав до Львова з великою радістю не тому, що пішов вчитися, а тому, що зможу ходити до церкви, скільки зможу».

Пригадую Миколу юнаком середнього зросту, русявого з голубими очима. Був дуже скромний, вихований. Завжди в чистому, випрасованому халаті. Хоч в групі були хлопці, але спілкувався більше з дівчатами. Вчився добре. Мама приїжджала в училище, цікавилася навчанням, поведінкою і дуже просила залучати Миколу до громадської роботи.

Її турбувало, що коли приїжджав додому, то майже не спілкувався з товаришами, просиджував за книжками, малював. Було видно, що Миколу не цікавили ніякі громадські доручення, намагався якось обійти їх. Хлопці, з якими він мешкав на квартирі, займалися боротьбою. Але Миколі це було чуже. Видно було, що життя в училищі його не цікавило. У Львові почав ходити до костелу і дуже хотів прийняти Причастя. В костелі ксьондз Рафал чекав людей до сповіді. Микола приступив до сповіді і від хвилювання забув, що мав сказати. Ксьондз Рафал завів Миколу до захристії до сестри Дарії, василіянки, для катехизації. Коли говорили про хрещення, Микола зізнався, що він нехрещений. Сестра Дарія була здивована і повела до ксьондза Рафала. 21 жовтня 1969 р. о. Рафал назначив хрещення. Мама хотіла охрестити, але якось відкладалося. Микола не зізнався батькам про свій намір.

Отець Рафал взяв одного працівника костелу за хресного батька і охрестив Миколу. На питання о. Рафала, в якому обряді записати, Микола сказав: «Запишіть мене греко-католиком». Микола знав, що є Греко-Католицька Церква, але що вона є підпільна, не знав. Після хрещення приступив до Причастя. Потім часто практикував Святе Причастя і Святу Сповідь. З дозволу о. Рафала причащався щоденно, перерва була, коли служив у війську.

Микола згадує, що перейти всі життєві незгоди і стати священиком зміг завдяки Святому Причастю. Часто ходив до костелу, вивчив польську мову, міг читати, молитися, розумів латинську Літургію. Але його страшенно тягнуло до церкви. Почав ходити на вечірню до Преображенської церкви, а на Службу Божу – до костелу. Почав відчувати, що його більше притягує церква. Микола знайомиться з греко-католицьким підпіллям, яке зосереджувалося при львівському римо-католицькому соборі. Зустрічається з різними представниками духовенства та мирян і вирішує стати священиком, починає підпільно вивчати богослов'я. Після закінчення медичного училища проходить військову службу. Повернувшись з війська, продовжує контактувати з підпіллям. Працює фельдшером у дитячій туберкульозній лікарні у Львові. Випадково зустріла Миколу на вулиці і розпитую, як проходить життя. За роботу нічого не розказував, але дуже загадково сказав, що займається цікавою роботою. «Але не питайте мене», – попередив Микола. Я не могла й подумати, що Микола вивчає богослов'я. Ще перед військом Микола знайомиться з отцем Ключиком, василіянином. Згодом познайомився Микола з отцем Михайлом Лемішкою, редемптористом, людиною дуже духовною, доброю. Пройшов 2 роки випробування після чого прийняли Миколу до новіціяту в 1977 р. «Отець Лемішка був як батько, як дідусь. З ним можна було про все поговорити, пожартувати», – згадував Микола. Але контакт з іншими членами монастиря був важкий. Залишає чин редемптористів, шукає зв'язки із владикою Стернюком. Відбулася зустріч, прийняв владика в нього екзамен з історії церкви, залишився задоволений відповідями… ■

(Закінчення у наступному номері)

СКОРБОТНІ ЖНИВА

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

«… Маріє, тут на Колимі тільки що починається літо. Щодня сонце, хоч низенько й майже не заходить, пригріває щораз більше. Душа радіє, що настали теплі дні, хоч комарі і всяка комашня ожила, але навкруги зазеленіли долини і навіть гори. На жаль, літо тут так швидко проминає, як один день. Зате зима дуже холодна і довго-довго тягнеться. Я сам не знаю, як це все витримую.

Людина дуже слабе сотворіння і зіпсута гріхом. Невинні люди втрачають тут всяку гідність, бо над ними знущаються такі ж люди, яким все дозволено; маючи владу, вони глумляться над засудженими, скільки можуть. Здається, що сам Господь Бог, покинув цей край. У нас на Україні на кожному кроці щось нагадує нам про Бога: церкви, хрести, фігурки, каплички, а тут нічого немає, крім Леніна на території табору. Тільки синє небо нагадує, що є Бог і все бачить…

Мабуть, цього листа отримаєш вже вкінці літа. Час дуже швидко біжить, а я аж на другому кінці світу. Хочу, щоб ти нашу ниву під лісом засіяла пшеницею. Для дітей буде хліб чи якась паляниця. Дітей виховуй по-Божому. Звертай увагу, щоб вони в дома молилися і у школі добре навчались. Щоб не засмучувати, їм про мене якнайменше розповідай… Наступного листа напишу через три місяці…

До зустрічі! – Твій Микола».

Марія, прочитавши листа від чоловіка, витерла з обличчя сльозу, задумавшись, положила його на стіл, але за хвилину знову стала перечитувати, розважаючи кожне слово. На її плечі лягали тягарем невелика господарка, троє дітей і старенька мати. Лист з далекої Колими… За що? За що так далеко його запроторили? Добувати золото? Для кого? Для найбільшої у світі держави? Незрозуміло, чому така велика держава завжди є бідною? Чому стільки жебраків у цій державі ходили і просили шматочка хліба, босі і голі? А зараз – податок заплати, молоко здай, м'ясо здай, яйця здай, шкуру зі свині також обов'язково здай. За деревце, за вулик – за все плати, бо все пораховано. Ось розум «вождя» і тих, які йому служать.

Марія ще раз прочитала листа і стала роздумувати: може, написати до Москви про помилування Миколи? Та що це дасть? Правду кажуть вони, «що Москва сльозам не вірить». Але і написати не пошкодить.

Майже три тижні Марія займалася листом, у якому просила помилування для свого чоловіка. Їздила на консультації до районних і навіть обласних юристів. Хоч вони нічого не обіцяли, бо він був засуджений за український буржуазний націоналізм і підривну діяльність проти держави, будучи всього-на-всього сільським вчителем. Про це Марії нагадали в прокуратурі:

– Ми ж йому пропонували співпрацювати з органами влади, і ми б йому все простили. А тепер нехай сам на себе нарікає. У нього був шанс увійти в довір'я партії – не захотів.

В короткому часі після того, як Марія подала прохання про помилування Миколи, до хати увійшли облавники. Провірили, як кажуть, все до ниточки. Забрали фотографії, всі листи, а також багато книжок довоєнного видання, які тепер забороняла влада. А невдовзі Марію викликали в прокуратуру і все їй пояснили:

– Ваше прохання було розглянуте найвищими інстанціями судових органів, і нам написали листа, щоб ми на місці виконали розслідування у справі арешту Вашого чоловіка. З Вашого відома ми провірили Ваше помешкання. Згідно з нашими висновками, помилування не може бути в жодному разі. Забравши у Вас і ретельно дослідивши листи Миколи, ми виявили, що він був тісно пов'язаний з ворогами народу буржуазними націоналістами, які відбувають різні строки покарання, крім цього, його батько, уніатський священик, за антинародну діяльність також знаходиться на засланні. Як кажуть, яблуко від яблуні далеко не відкотиться. Особисто Вас залишаємо без покарання, тільки через дітей. Ми маємо достовірні дані про те, як Ваш Микола переправляв ліки повстанцям у Карпати, знаємо, через кого і в якій кількості. Думаю, що це все було відомо Вам, а може, і Ви цьому сприяли, але це вже нехай залишиться на Вашій совісті. Тож виховуйте дітей так, як цього вчить наш батько Сталін, по-ленінському, щоб виправдати себе і щоб вони могли себе реалізувати у радянському суспільстві.

Марія з районної прокуратури вийшла сама не своя. Ноги підкошувалися, руки опустилися, втрачала всю надію, що хтось їй може допомогти. Ідучи повз церкву, зупинилася, перехрестилася, прошептавши тихим голосом:

– Тільки на Тебе, Ісусе, вся надія! Що у людей неможливо, у Бога можливо.

Більше як одинадцять тисяч кілометрів розділяли подружжя Миколи і Марії Горішніх. Але Марія завжди жила духом свого чоловіка. І навіть їй здавалося деколи, що він поруч з нею. На полі чи у хаті в неї було одне бажання: щоб її праця подобалася Миколі. Під час молитви завжди просила вона за щасливі дні і повернення додому свого чоловіка.

Наставала осінь. Марія хотіла якнайскоріше засіяти ниву, про яку писав їй Микола. Для цього потрібно було зорати і обробити поле. Попросила сусідів, і вони допомогли зорати, поскородити й засіяти ниву. На щастя, прийшов дощик, вкрилося поле зеленим килимом. Марія раділа і навіть діточок виводила, щоб показати, яке у них гарне поле, дякувала за те Богові і добрим сусідам.

– Чого радієш, Маріє, своїм полем? Ходять чутки, що будуть засновувати колгоспи і всі наші поля стануть колгоспними. Тільки не знаємо, коли це буде: цього року чи на другий рік. Не дай, Боже, щоб ми зазнали голоду, як це було там на Україні. Та на все Божа воля, – відповідав далекий родич, коли Марія хвалилася полем, на якому так гарно зростали зелені паростки пшениці.

Настав п'ятдесятий рік. Всюди по селах у Західній Україні об'явили повну колективізацію і заохочували всіх вступати до колгоспів. Тож на зборах говорили:

– Цього року ми закінчуємо повну колективізацію по всій нашій країні. Тільки колективні господарства і спільне майно приведуть нас до світлого майбутнього комунізму, тому чим скоріше, тим краще, – говорилося у директивах партії.

Ще не закінчилися Різдвяні свята, як почалася компанія колективізації. В хату заходили озброєні солдати з партійними працівниками, а з ними сільські і районні начальники. Якщо в хаті не хотіли підписувати приготованої заяви, то господаря чи господиню забирали до сільської школи, де й заставляли підписати папірець про вступ до колгоспу.

Ще вранці Андрійко повернувся зі школи, пояснюючи:

– Нам вчителька сказала, що сьогодні навчання не буде і щоб ми йшли до дому.

Марія зрозуміла: прийшла черга записуватись до колгоспу.

Довго не прийшлось чекати, аж прийшли солдати, і Марія пішла з ними до школи, де вже були сусіди.

Найбільше дісталось тим, яких викликали першими. Вони впирались, не хотіли ставити своїх підписів на заздалегідь підготовлених заявах.

На коридорі було чути зойки, крики, лайки, і кожний, хто виходив, понуривши голову, обурювався:

– Вони б'ють, нелюди. Що хочуть, те і роблять.

За день таким способом усі селяни стали колгоспниками.

Коли учні прийшли на другий день до школи, то найперше їх заставили вчителі прибрати навчальні приміщення. Змивали кров з підлоги і парт, прибирали сміття.

Діти були стривожені, відчували, як знущалися над їхніми батьками, а що таке колгоспи, вони ще не розуміли. Але ці події залишилися у пам'яті на все життя, хоч у підручниках вони читали про щасливе своє дитинство.

На початку весни відбувалися збори майже щотижня. Людям об'являли, що весь інвентар, коні і навіть будівлі є колгоспною власністю, говорили:

– Колгоспник може утримувати: одну корову, свиню, десять курочок, козу... Стодоли, стайні треба розібрати і звезти якнайскоріше на колгоспний двір, а лісові дерева зрізати як матеріал для побудови колгоспних ферм.

Кожного дня щось забирали у людей, навіть дерева, які росли по дворах: дуби, клени, липи зрізали і звозили до колгоспу. У Марії не було великої господарки, тому що Микола працював вчителем. Від батьків вона одержала невелику спадщину поля і город біля хати. Цього їм вистачало на прожиття. Але все ж таки і до неї навідались, розібрали невелику стодолу і зрізали два дубки й липу. Весною колгоспникам наділяли городи, найбільше до п'ятнадцяти сотиків. На одних зборах повідомляли:

– Усі поля є колективною власністю. Вся озимина, яку ви засіяли зерном, також є колгоспною. Вам будуть виплачувати зерном відповідно до вироблених трудоднів, тож не потрібно буде турбуватися, як зібрати урожай, обмолотити… Про це все подбає колгосп. В скорому часі ви всі відчуєте, яким великим щастям є працювати в колгоспі.

Почалися перші колгоспні жнива. Для селянина жнива є особливою порою у році. Збирати урожай зі свого поля – радість для кожного господаря. І зрозуміти цю радість не кожному дається. Спека, гаряче сонце, піт заливає очі, а женці зі серпами, косарі з косами йдуть на поле. Косять, жнуть, в'яжуть снопи, складають полукіпки, щоб якнайкраще зберегти Богом дане зерно, хліб наш насущний. Після цілоденної важкої праці під вечір косарі, співаючи пісень, йшли додому.

Марія зі серпом вийшла з самого ранку. Глянула на поле, яке було спадщиною її роду, і стало якось сумно, бо ще покійна старенька прабабуся говорила, що це поле завжди було наше, а тепер стало колгоспним. Ще цей рік, а на другий поорють межі, тільки буде в пам'яті, що тут десь була і наша нива.

Перехрестившись, помолилась коротко до Спасителя і до Матері Божої, нагнулася і стала жати пшеницю. Дякувала Богові, що буря не виложила і град не побив пшениці. Наповнені колоски звисали донизу, а вона внизу брала у жменю стебельця, відрізала їх серпом і пучками вкладала у снопи. Така вже праця женця з давніх-давен.

Швидко зникає роса, а коли вже сонечко піднялося, прибігли діти: старший Андрійко, молодша Леся і найменший Василько. Для матері радість неабияка. Сідають на снопи і снідають у полі діти і мати. А у матері на думці – Микола. Де він там? Хоч би подивися на своїх діточок, які вони милі, які дотепні, і мене б похвалив, що їх привела на світ. Ми тут хліб збираємо, а він золото добуває для найбільшої країни у світі. Якийсь смуток охопив її, а ще, як згадала, що ця пшениця не для дітей, а для великої держави, то щось стиснуло її за горло, що слова не може до дітей сказа-

ти. Складає горшки на хустину і зав'язує у вузлик, аж тут доріжкою на коні бригадир під'їжджає:

– Слава праці! – привітався по-партійному.

Марія глянула на нього з-під лоба і відповіла по-своєму:

– Слава Богу навіки!

– Маріє, зіжнеш це поле і перейдеш ось там, на ниву, яка залишилась без господарів.

– Я тільки почала і не знаю…

– Хто знає? Тобі потрібні трудодні, за які ми будемо оплачувати зерном. А в тебе діти, а дітям треба хлібця. Хто про них подбає, як не ти? Тільки з поля додому не можна навіть зернини взяти. Зрозуміла, це вам не якась господарка, чи що? Діти також нехай допомагають. Вони ж – майбутні колгоспники.

Марія мовчала, ні слова не сказала, навіть не дивилася в його сторону, як від'їхав від неї. Замість розради, на серці залишилася досада. «Це він також причинився до арешту Миколи, думає, що цього ніхто не знає. Люди все знають», – щось снувалося в голові Марії.

Та діти тут же розвеселили маму. Леся, взявши серп, пробувала жати, а Андрійко показував, як його треба тримати в руці. Та серп був важкий і маленька рука не могла його довго вдержати. Тоді мати взяла ручку дитини і серпом разом зжинали стеблини пшениці. Леся усміхалася: раділа, що також вміє жати.

Сонце припікало щораз гарячіше, мати зробила зі снопів холодок, де б діти могли відпочивати, Андрійко допомагав матері.

Більше як тиждень мати жала пшеницю, поки не вижала всієї ниви. Поскладала снопи в полукіпки, виконавши роботу. Кожного дня приїжджав бригадир і ставив у записній книзі трудодень. За свою ниву у неї було записано аж дванадцять трудоднів. А через день пішла працювати на друге поле згідно з розпорядженням бригадира.

Пішла чутка, що пшеницю обмолотять і заберуть, а люди залишаться з трудоднями без зерна. Марія думала над цим, а тут дітей вже треба чимось кормити. Люди стали ночами обривати колосся, молотили снопи, щоб якимось способом хоч трохи придбати зерна.

Марія вирішила також запастись колосками, а то день-два, і заберуть снопи на тік, а там – охорона. У сусідів позичила тачку, вдома приспала дітей і пішла з тачкою вечерком у поле.

На небі зійшов місяць і котився по хмарах, як у Шевченка: «то виринав, то потопав». Марія стала посеред поля біля полукіпка, ножем відрізувала колоски зі снопів і клала їх у торбину, а потім декілька снопів положила на тачку. Взявши за ручки, штовхала цю тачку перед собою аж до свого дому. Відпочивши хвилинку, подякувала, хрестячись, Богові, знову пішла з тачкою у поле і переживала лише за одне: щоб бригадир її не спіймав на гарячому. Тричі ходила в поле. Третім разом було дуже важко: ноги підкошувались, руки слабіли, піт заливав чоло, а на думці завжди був Микола. Чому так? Така велика відстань їх розмежовує, а на думці тільки він є з нею поруч. І чим важче, тим більше серце переживає за нього. «Тут поле, а там під землею шахти», – снувалися думки у її зболілій голові.

Ледве доплелась з тачкою додому, положила снопи у сінях, а сама – до ліжка. Перехрестившись, «Отче наш», «Богородице Діво» – відсунула дитину і, стомлена працею, накрила її ковдрою.

– Мамо! – скрикнула Леся.

– Спи, спи, доню! – лягла біля дитини, заснувши твердим сном.

Пробудившись вранці, Марія видоїла корову і, вигнавши її на пасовисько, повернулася до хати. Від нічної перевтоми закривалися повіки, вирішила хоч хвилиночку перепочити. Пробудилася від крику, бо перед вікном бригадир на коні на весь голос горланив:

– Маріє, ти вже повинна бути на полі, а ти ще вдома. Зараз же, щоб ти була там… Як-не-як, жнива…

Марія зірвалася, вибігла надвір і мовчки слухала лайку бригадира, поки не поїхав з подвір'я.

На скору руку зготувала сніданок для дітей, нагодувала їх, взяла серп і пішла в поле. Не подумала, що бригадир помітив біля хати колоски і на стежці солому.

Коли Марія прийшла на обід, на дворі вже чекав на неї дільничний міліціонер. Він тут же заявив:

– Я зробив обшук Вашої господарки. Як виявляється, Ви обкрадаєте колгоспне майно. Хто Вам дозволяв з колгоспного поля додому нести снопи, колоски?

Марія дивилася на нього з якоюсь недовірою і не розуміла, що він говорить. Вона, як завжди, мовчала.

– Можливо, Ви не усвідомлюєте, що Вам грозить від трьох до п'яти років тюрми, – продовжував допит міліціонер, витягнувши з планшета акти, і почав щось записувати.

– Поясніть, що Вас заставило йти на злочин? Ви порушили радянський закон, зізнайтесь!

Андрійко стояв біля матері і дивився на злобного міліціонера. Тут же почав плакати, маленька Леся й собі заплакала. Тільки найменше дивилося невинними оченятами на свою матір.

– У Вас, мабуть, дітей немає. На собі я несла ті колосочки зі свого поля, яке я сіяла своїми руками, обробляла для цих діточок, бо голодні вони, а їх треба кормити. Невже ж ви не розумієте?

– Це будете пояснювати на суді, а тут мені розпишіться. Я від Вас більше нічого не вимагаю.

Марія поставила карлючкою підпис, відвернулась від міліціонера і плакала, плакала…

Поруч стояв, притулившись, Андрійко, а Леся обняла матір за шию, лицем пригорнулася їй до грудей, також плакала. Міліціонер вийшов з хати. Не минуло й години, як приїхали колгоспні «яструбки» возом і забрали шістнадцять снопів і колоски на колгоспний тік.

Через два тижні, у неділю, в сільській школі відбувався суд над Марією за розкрадання колгоспного майна. Марію звинувачували всі начальники: голова колгоспу, бухгалтер, ланкова, а найбільше бригадир, що хотів себе показати чесним членом у правлінні колгоспу.

– Як можна дійти до того, щоб красти наше з вами спільне добро… – говорив перед усіма бригадир.

Марія мовчала, лиш адвокат-жінка трохи заступалася і говорила, що вона заради дітей пішла на цей злочин. Люди були настільки застрахані, що ніхто не відважився заступитися за Марію, бо всі щось носили з полів, які тепер відійшли до колгоспу.

Прокурор вимагав три роки тюремного покарання, а дітей перевести на державне утримання і так позбавити Марію права материнства.

Жінки важко зітхнули, втираючи сльози, як почули такий строгий засуд. Була коротка нарада суддівської колегії, виступив суддя:

– Враховуючи всі ці обставини і що злочин вона зробила вперше, суд вирішив присудити Марії Горішній три роки умовно, відробляти трудодні у своєму колгоспі.

Всі зітхнули з полегшенням і стали розходитися по домівках.

Прийшла осінь. Люди, вже колгоспники, отримували відповідно до своїх трудоднів як заробіток пшеницю на складі зерна біля контори: хто мішечок, хто півтора, а хто половину мішка.

Марія також прийшла зі своїми дітьми. Її нарахували аж дев'яносто кілограмів зерна, але їй тут же відмовили згідно з судовим рішенням. Мусила звернутися до голови колгоспу, щоб дозволив їй виписати це зерно в борг на наступний рік, на що він погодився. Зерно вона розділила на два мішечки і підводою повезла їх додому.

Цього зерна для неї вистачило з ощадністю на два місяці.

А далі? Як і всі, Марія вставала вранці і зимою засніженими стежками добиралася до районного містечка, щоб перед хлібним магазином зайняти завчасно довжелезну чергу і купити хоч дві буханки насущного хліба, бо більше не дозволяли. Такі подорожі відбувалися по декілька разів на тиждень. Андрійкові пішов десятий рік. Тож і його примушувала вставати вранці і йти до міста займати чергу. Тоді було аж чотири буханки хліба. Яка велика радість? А гроші? Продавала все, що могла, бо на першому місці все таки був хліб. ■

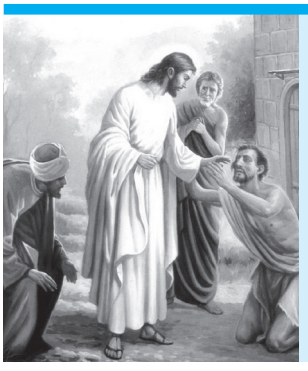

МОЛИТВА У ТЕРПІННІ

Ісусе, Божественний Спасителю, через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії жертвую Тобі моє тілесне терпіння та душевні скорботи в наміреннях святої Церкви, Апостольства молитви та … (назвати своє намірення).
Прошу Тебе, обдаруй повнотою вічного життя дітей, яким не дали змоги народитися. Огорни опікою родини, щоб силою Твоєї ласки успішно могли поборювати спокуси злого духа, з любов'ю приймаючи кожне життя та оберігаючи його від моменту зачаття аж до смерті. Вчини, щоб хрест, який несу, став для мене джерелом відваги, визволення та сили, щоб терпіння не позбавило мене надії, щоб не згасла моя віра, а любов щоб не маліла. А коли настане кінець мого життя, прийди по мене і запровадь мене до свого Царства. Амінь.

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ: НАСЛІДУЙМО СВЯТИХ!

Любі хворі, кожного дня ми вшановуємо пам'ять святого або святих. Святі – це люди, які удостоїлися Небесного Царства своїм праведним життям. На землі ми є подорожніми і подорожуємо визначений нам час, кілька десятків років, а тоді відходимо у вічність. *«Я – на землі чужинець» (Пс. 119:19)*. Вічним домом є Небо. Там Господь Бог призначив для нас блаженну вічну батьківщину.

У липні ми вшановуємо великих святих: Івана Хрестителя, Предтечу Ісуса Христа, Верховних апостолів Петра і Павла, а ще українських святих: преподобного Антонія Печерського, рівноапостольних княгині Ольги і Великого князя Володимира, мучеників Бориса і Гліба (вже в серпні).

Виникає питання, як можна наслідувати таких великих святих, як Іван Христитель, що, за словами Ісуса Христа, залишається найбільш святим: *«Істинно кажу вам, що між народженими від жінок не було більшого від Івана Хрестителя…» (Мт. 11:11)*. Св. Іван Хреститель добровільно приймає всі терпіння, незгоди життя, яке він вибрав у пустині. Був вимогливим до себе і починав свою проповідь словами: *«Покайтеся, бо приблизилося Небесне Царство» (Мт. 3:2)*. Святий не міг змиритися з гріхом, і за те, що, одного разу прийшовши до Ірода, відважно сказав йому: *«Не годиться тобі мати жінку свого брата» (Мр. 5:18)*, був ув'язнений, а потім витерпів мученицьку смерть.

Дорогі хворі, незважаючи на свою недугу, ми завжди повинні розрізняти, де добро, а де зло і за свої проступки каятись і просити прощення у Бога через св. Сповідь.

Одного дня святкуємо пам'ять аж двох Верховних апостолів Петра і Павла. Вони дуже різні. Петро малоосвічений, а Павло відвідував високі школи. Петро три роки був учнем Ісуса Христа і завжди перебував з Ним. Павло став апостолом значно пізніше, коли стали переслідувати перших християн. Петро непослідовний у своїх діях і навіть у трудний час відрікається від Ісуса, хоч заявляв: *«Якщо всі відречуться, тільки не я» (Пор. Мр. 14:29)*. Відреченням від Учителя апостол показав всю людську слабкість. Петро такий, як і всі люди. Він не виняток серед нас. Він забув, що говорив Ісусові, хоч в душі любить Його, але зі страху відрікається, та тут же при погляді Ісуса кається і плаче.

Петро першим біжить до гробу, щоб пересвідчитись, що Христос воскрес. Петро каже до воскреслого Ісуса, коли Він запитував його: *«Чи любиш мене?» –: «Господи, Ти все знаєш, Ти знаєш, що Тебе люблю!»*. То й каже йому Ісус: *«Паси мої вівці!»* Христос доручає йому свою паству і ставить його на чолі своєї Церкви, видимим Головою.

Павло, ставши апостолом, бажав приєднати всіх людей до Христа. Святий Павло, як і Петро, каялись і покутували до самої смерті за свої гріхи.

Св. Павло вважав себе негідним зватися апостолом Христовим, кажучи: «Я гонив Церкву Божу» .

Життя цих двох апостолів чудово висвітлює чудесну силу Божої ласки, що Бог із грішника може зробити святого.

Павло у своїх діях послідовний, на його очах помирає перший мученик-християнин св. Стефан. Він гонить і переслідує християн, але коли чудесно навернувся, твердо стоїть у своїй вірі.

Дорогі брати і сестри, будьмо вдячні Богові, що дав нам таких апостолів, що віддали своє життя за Христа. Наслідуймо їх життя хоча крупинкою своєї віри.

Якщо хочемо належати до Церкви, яку заснували св. Апостоли Петро і Павло, то маємо себе спитати: чим для нас є любов Христа? Нам потрібно сміло відповісти на запитання, яке Він ставить кожному з нас: «*Чи любиш мене більше, ніж ці*». Відповідаймо так, як відповідав св. Апостол Павло: «*Якби я говорив мовами людськими й ангельськими, але не мав любові, я був би – ніщо*» *(І Кор. 13:1-2).*

Тож, незважаючи на свої недуги, старість, неміч, ми можемо хоч трохи наслідувати своїх святих, таких близьких нашому серцю.

Радість у терпінні

Християнська релігія перш за все є найбільшою релігією радості. Дехто помилково уявляє собі практикуючих християн, які регулярно відвідують церковні богослужіння і постійно є учасниками святих Тайн Сповіді і Причастя, ненормальними людьми. Багато навіть віруючих християн дивляться на них скептично і вважають християнство релігією якогось смутку, пригнічення, психічного відхилення, мовляв, багато віруючих людей думають тільки про смерть, хто їх буде хоронити, хто за ними буде плакати тощо.

Христос навпаки об'являє нам радість. Під час Благовіщення ангел сказав Марії: «*Радуйся, благодатна, Господь з Тобою!*» *(Лк. 1:28)* І після воскресіння Ісуса Христа чуємо від Його учнів: «*Чи не палало наше серце в нас у грудях, коли Він промовляв до нас у дорозі та вияснював нам Писання?*» *(Лк. 24:32)*

Навпаки, хворі і перестарілі, які практикують християнське життя, спокійніші і до різних проблемних питань ставляться виважено. Навіть у терпіннях вони виражають радість щасливої своєї вічності. Християнин-практик завжди може перебувати у святковому настрої. І причина його радості скривається у Божому імені. Євангелист Лука закінчує своє Євангеліє: «*(Ісус) почав возноситись на небо. Вони, поклонившись Йому, повернулися з великою радістю в Єрусалим*» *(Лк. 24:52).*

«Сам факт існування невичерпного людського смутку свідчить промовисто про природну, необхідну, незаперечну потребу радості і щастя. Людська душа сотворена є для сонця, весни і веселості» (Л. Штаф).

Радійте і веселіться…

Добрий приклад радості подає нам св. Франциск з Асижу. Без сумніву, знаком доброго життя є радість. Л. Штаф говорить, що св. Франциск зняв клятву із землі, красота і святість якої у середньовіччі були у володінні сатани. Він її знову освятив. Ноги його дотикалися землі і залишали квіти, де перед тим диміли згарища жахливих проклять. Він квіточку завжди притуляв до серця. Тому Франциск є святим і то найпоетичнішим, тобто, святим поетом. Він освятив радість і смуток у радості.

Радість для нього є найвищою правдою. Радість вважав за свій обов'язок релігійний… Ціле життя для нього було святе. Хоч хворів на гастрит шлунку, однак відкидав усякий біль тіла. Суворо Франциск противився бажанням свого тіла. Його він бачив як творіння Боже, як відблиск красоти натури, тому розумів, до чого призводять забаганки і спокуси тіла. Муки тіла відганяв. Тим, хто підперізувався колючим поясом і стискався обручем, дорікав і казав, щоб цього не робили.

Голодним каже їсти і для цього подає сам добрий приклад. Тіло називав Frater corpus (брат Тіло.) Виснажених покутами запроваджував до винниці і подавав їм виноградні грона.

Франциск любив також мову радості – пісню. Від раннього дитинства і потім пізніше ходив з товаришами і співав милозвучні пісні трубадурів.

Сам творив пісні і складав мелодії до них. Коли був тяжко хворий, просив гітару, але йому відмовляли побоюючись, що це згіршення, однак він говорив, що перед обличчям смерті це найкращий спосіб покаяння.

Біограф Франциска Тома з Челано оповідав, що той виготовляв з двох шматків дерева флейту і співав на ній французькі пісні.

Святому Дам'яну загрожує сліпота, і він, прибитий смутком, у захоплені пориву духа творить свій гімн любові, пісню сонця. З цього часу пісня не сходить з його уст. Він стає трубадуром і просить свого брата Пацифіка, вже визнаного поета, допомогти йому і збирає громадку, ходить від міста до міста, де проповідує Божу науку, а після проповіді співає пісню любові. І говорить до натовпу: «Ми є музиканти Божі і просимо за спів заплату, а ця заплата може бути вашою витривалістю у покуті. Тож чи ми не служимо Богові, коли є музикантами Божими, бо підносимо людські серця до радості духовної?» Якщо він переставав співати, співали його браття. Співаючи, він йшов напроти смерті.

Дорогий брате, сестро, можеш собі подумати, що радіти під час недуги чи в передсмертний час здатні люди виняткові, святі, сильні духовно, а як же нам бути, коли кожна хвилина наповнена стражданнями і терпіннями, немов чаша, яка переливається через вінця? Як можна радіти, коли сам Ісус на хресті волає: «Боже, Боже, чому ти мене покинув?!»

Не забуваймо, що страждання, смуток, веселість і радість входять в комплекс нашого життя. В цьому скривається велика таємниця людського буття. Але буває, навіть у передсмертний час, а особливо у праведників, ми можемо побачити серед зловісних страждань усмішку, яка для присутніх стає життєдайною росою їх заспокоєння. Радість – це є плід Святого Духа, який сам по собі не приходить, тому завжди просімо дарів Святого Духа у витривалості в наших терпіннях. Пам'ятаймо, що Божа ласка для спасіння конче є потрібна.

В молитві знайдете спокій і втіху

Дорогий, отче, раніше, ніж помолитися за мій спокій і за потіху мого серця, прошу Вас вислухати мене. Бо до кого мені говорити, коли біля мене нікого немає.

Цей будиночок ми збудували разом із дружиною. Але так склалося у моєму життю, що під час автомобільної аварії в один момент ми обоє стали інвалідами. Дружину з огляду на її психологічний стан здоров'я на деякий час, не знаю, як на довго, забрали в центр реабілітації. Діти, а їх було троє, звичайно, вже давно відійшли від нас і проживають далеко, створивши свої сім'ї.

А я живу сам, і немає в мене такої хвилини, щоб був спокій у моїй душі. Завжди наді мною збираються темні хмари, і не знаю, що зі мною твориться. Відчуваю, що моя душа знаходиться у крайніх стражданнях і в жахливих муках.

Тоді вона відчуває смуток, що не має зі мною Бога, Ісуса і Матері Божої. Дуже хочу, щоб Господь був зі мною. У муках своїх прагну Його і скрізь сльози кричу: «Господи, рятуй мене!» Цього ніхто не бачить і не чує, крім Бога. Будучи в такому стані свідомо відчуваю, що я негідний бути з Богом. Тоді згадую всі, навіть найменші, гріхи, якими провинився перед Господом і прошу прощення.

Терпіння моєї душі і покаліченого слабкого неповносправного тіла заохочують мене до молитви.

Часто вистачить одного «Отче наш» і «Богородице Діво», як до мене повертається спокій і я зазнаю умиротворення. Відчуваю доброту Отця Небесного і Милосердя Ісуса. Тоді я не сам – зі мною Ісус і Марія, повертається надія, що колись мої терпіння закінчаться.

Дуже дякую Богові, що Він нікого не опускає, хто просить у Нього допомоги. Я тільки на Нього покладаю надію і Йому Святому довіряю. Бо тільки розмова з Богом через молитву мене переносить у країну спокою і умиротворення.

Дякую Вам, шановний отче, що приходите до мене з добрим словом і з Ісусом Христом у Святих Тайнах. Із Ваших слів я зрозумів, що таке «Апостольство хворих». На мою думку, це означає, що треба бути якнайближче з Господом, разом зі всіма хворими і сприймати Божу волю без нарікань.

Дякую Вам, отче, за Вашу доброту! ■

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС

Складаю щиру подяку Господу нашому Ісусові Христові, Пресвятій Богородиці, небесним заступникам, св. Юді-Тадею за їхні ласки. Я хворію, часто піднімається тиск, часто брала лікарства, та не допомагали, мусіла викликати «швидку допомогу», але Господь дав мені думку: бери таблетки та молися. І я так останній час роблю і, слава Богу, обходжуся без «швидкої».

Молімося, просімо, люди, Господа і Матір Божу, Вони нам допоможуть.

Кільницька А.Ю.
м. Новий Розділ, Львівська обл.

Дорогий журнале «Місіонар», читаю Вас вже понад десять років і часто звертаю увагу на рубрику «Подяка лине до небес». Приємно, що наші християни не тільки заносять до небес прохальні молитви, але і вміють за одержані ласки дякувати.

Роками я в своїх молитвах звертаюся до небесних покровителів св. апостола Юди-Тадея, св. Бенедикта, поширюю й культ серед своїх друзів. Ще в 2011 р. в мене склались певні життєві проблеми, які важко було вирішити. За допомогою звернулась до Юди-Тадея, обіцяючи скласти подяку за вислухані молитви у вашому часописі, а також 12 Служб Божих за душі у чистилищі. Мої молитви були вислухані, а листа з подякою не написала.

З тих пір пройшло близько трьох років, а обіцянки я не виконала. Мені дуже соромно, що так важко написати кілька речень. Щиро перепрошую свого покровителя св. апостола Юду-Тадея щоразу, коли починаю нову дев'ятницю, і тільки сьогодні ніби камінь спав із серця.

Отож закликаю усіх: якщо ви складаєте обітницю, то дотримуйтесь її.

З повагою Оксана,
м. Хирів, Старосамбірський р-н, Львівська обл.

Хочу висловити подяку Господу Богу, Пречистій Богородиці, св. Юді-Тадею, св. Пантелеймону, св. Кипріяну, до яких молюся у життєвих негараздах і отримую допомогу.

Восени 2013 р. я відмовила дев'ятницю до св. Тадея з просьбою, щоб мої діти не захворіли взимку, а за це пообіцяла написати подяку у ваш часопис «Місіонар». Минула зима, і мої два сини жодного разу не захворіли, а я з дня на день відкладала лист-подяку. З половини березня цього року захворів мій старший син, а згодом молодший, і я зрозуміла що це терпіння моє є платою за невиконані обіцянки. Тепер прошу Господа Бога і св. Юду-Тадея прощення за свою легковажність і вірю, що все буде добре.

Марія, м. Львів

Дорога редакціє «Місіонаря», з вашою допомогою хочу подякувати Господу Богу, Ісусу Христу, Пречистій Діві Марії, святому Юді-Тадею, св. Антонію Падевському, св. Шарбелю, св. Партенію за оздоровлення моєї донечки (халязіум на оці зійшов сам, хоча лікарі радили робити операцію). Дуже дякую за оздоровлення і постійну допомогу мені і всій родині.

Проць Оксана,
с. Речичани, Городоцький р-н, Львівська обл.

Сердечно дякую за порятунок нашої родини Шевченків з м. Червонограда на Львівщині: Ісусу Христу, Матері Божій Марії, св. Йосифу, св. Миколаю, св. Франциску, всім святим, св. Апостолам, св. Архангелам, св. Ангелам за надані ласки. А також за молитви, особливо Папі Франциску, о. митрополиту Мечиславу Мокшицькому, о. Юстину з парафії в с. Погоні, а також всім, які підтримали нас в скрутну хвилину.

З любов'ю,
Валерій Шевченко з «Апостольства Молитви»,
церква св. Юрія, батько 9 дітей

Висловлюю щиру подяку Господу Богу, у Святій Трійці єдиному, Матінці Божій, Пречистій Діві Марії, Святому апостолу Юді-Тадею за всі отримані ласки для мене і моєї родини.

Іван, с. Старий Добротвір

КРОСВОРД

Підготувала Леся ШТИКАЛО

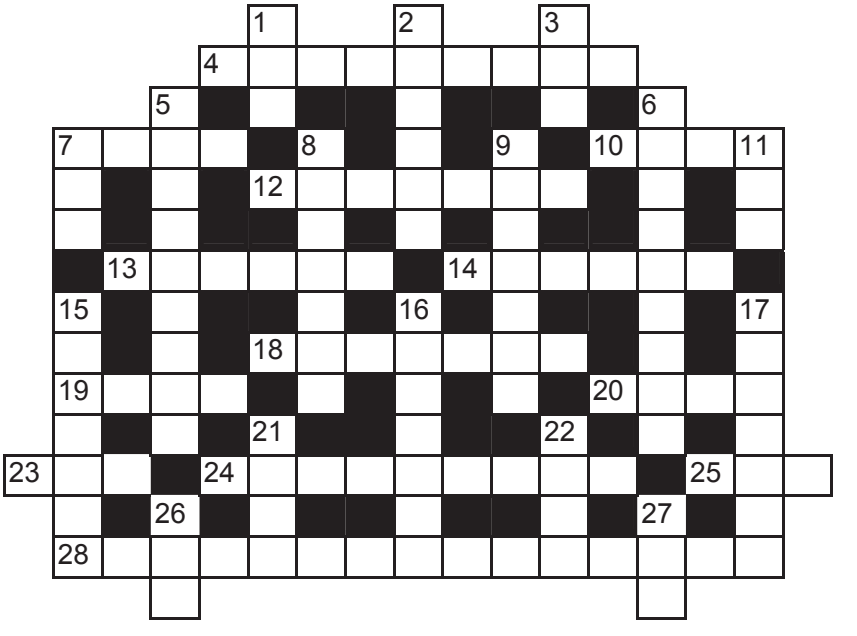

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 4. … з віри буде жити (Послання апостола Павла до Римлян). 7. Ще не вмерла України ні слава, ні …, ще нам, браття молодії, усміхнеться доля. 10. Замкнена крива, всі точки якої однаково віддалені від центра. 12. Поїздка або пересування пішки місцями, віддаленими від постійного місця проживання; мандрівка, дорога. 13. Столиця Англії і Великої Британії. 14. Зручність у чомусь, сприятливі умови, комфорт, затишок. 18. Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє … Небесне (Мт 5,10). 19. Пора року. 20. Річка в Туреччині, Сирії, та Іраку; одна з найбільш повноводних на Землі. 23. Ім'я першої жінки. 24. Країна в Центральній Америці. 25. Ви є не тілесні, але духовні, якщо … Божий живе у вас (Послання апостола Павла до Римлян). 28. Місто, де у 957 році хрестилась Свята Ольга.

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. Початок літочислення, зв'язаний з якою-небудь історичною або легендарною подією. 2. Богослов, людина, що вивчає і викладає теологію. 3. Де згода в сімействі, де … і тишина, щасливі там люди, блаженна сторона. Їх Бог благословляє, добро їм посилає і з ними ввік живе. 5. Бог же миру роздавить незабаром сатану під вашими ногами. … Господа нашого Ісуса Христа (хай буде) з вами (Послання апостола Павла до Римлян). 6. Святий, хреститель України. 7. Тривалість життя людини, тварини, рослини. 8. Той, хто стоїть на чолі держави, краю. 9. О свята Ольго, славна княгине, моя … до тебе лине за Україну цілу святу (з пісні «О свята Ольго»). 11. Орган зору у людини. 15. Щасливий …, що знайшов мудрість. (Приповідки). 16. Земна куля з усім, що на ній є. 17. …-Шевченківський парк – пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення. 21. Дійсна, невигадана подія. 22. Музичний твір чи окрема його партія, які виконує один інструмент або один співак. 26. Знов приходить … і шумить трава, пізнаю тебе я при вогні в наші дні, вчительно моя, зоре світова, на Вкраїні милій, в рідній стороні. 27. Нехай … миру буде з усіма вами (Послання ап. Павла до Римлян).

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД «ЛИНЕ ПІСНЯ ДО ІСУСА», ОПУБЛІКОВАНИЙ У ЧИСЛІ ЗА ЧЕРВЕНЬ 2014 РОКУ:

1.Вік. 2.Пісня. 3.Любов. 4.Люд. 5.Ангел. 6.Поміч. 7Червень. 8.Віночок. 9.Зерно. 10.Церква. 11.Світло. 12.Автор. 13.Аналой. 14.Оратор. 15.Бальзам. 16.Народ. 17.Голос. 18.Господь. 19.Ласка. 20.Ідеал. 21.Око. 22.Цар.
1.Вік. 2.Пісня. 3.Любов. 4.Люд. 5.Ангел. 6.Добро. 7Червень. 8.Віночок. 9.Зерно. 10.Церква. 11.Світло. 12.Автор. 13.Аналой. 14.Оратор. 15.Бальзам. 16.Народ. 17.Голос. 18.Господь. 19.Ласка. 20.Ідеал. 21.Око. 22.Дар.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Джампаоло Маттеі

УКРАЇНА – ЗЕМЛЯ МУЧЕНИКІВ

Героїчне свідчення блаженних мучеників, проголошених Папою Іваном Павлом II у Львові, під час його історичного паломництва. У монографії «Україна – земля мучеників» поміщено розповідь про немилосердне переслідування християн в Україні у XX столітті. Свідчення 27 мучеників, яких Святіший Отець Іван Павло II проголосив блаженними під час своєї історичної прощі до Києва та Львова з 23-27 червня 2001 року, розповідають усю правду нашого народу. Знайомство з їхнім життям допоможе кожному відкрити приховану сторінку історії, а головно, навчить досконало нести світло Божої істини.

ISBN 978-966-658-315-7, 196 с.,145 x 200 мм., тверда опр.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ ЗВЕРТАТИСЯ ЗА АДРЕСОЮ:

вул. Б. Хмельницького, 40 м.
Львів 79019

тел.: 0952602157,
0968267791,(032) 255-46-45

http: www.missioner.com.ua
redakzia@missioner.com.ua

5 серпня
2014 р.Б.

ГОШІВ

Отці Василіяни запрошують на Ювілейний відпуст з нагоди 5-ї річниці коронації та врочистого проголошення Декрету про встановлення 5 серпня Днем вшанування чудотворної Гошівської ікони Божої Матері

7:00 – Утреня

10:00 – Акафіст до Матері Божої
Перенесення чудотворної ікони на відпустову площу

10:30 – Зустріч Архиєпископа і Митрополита Івано-Франківського Кир Володимира Війтишина
Посвячення і встановлення нових шат на чудотворну ікону

11:00 – Святкова Архиєрейська Божественна Літургія

Завершить святкування концерт дзвонів